Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. XLVI | Price 10¢ | KETVIRTADIENIS, 1962 M. RUGSĖJO 27 | Kaina 10 c. | Nr. 227

Kinijos raudonieji telkia sprausminius bombonešius

DIDELIS NERIMAS FORMOZOJE

Raudonieji kinai bandys savo veiklą priderinti prie Berlyno ir Kubos įtampos

TAIPEI, Formoza. — Kinijos komunistai sutelkė daug spraus minių bombonešių prie Chien Chiao, netoli Šanghajaus. Tai pranešė "Ta Hua Evening News" vakar.

Raudonieji, gal būt, planuoja kokį "provokuojantį žygį" prieš Formozos sąsiaurį, didėjant įtampai dėl Kubos ir Berlyno.

Cituodamas "žvalgybos šaltinius", laikraštis pareiškė, jog šiomis dienomis 50 - 60 komunistų bombonešių dieną ir naktį atliko pratimus Hangchow apylinkėje, pietuose nuo Šancha jaus.

Laivai ir sprausminiai kovos lėktuvai dalyvavo pratimuose. Hangchow, apie 80 mylių nuo Šanghajaus, yra viena iš didesnių aviacijos bazių rytinėje Kinijoje.

Nacionalistų žvalgybos pareigūnai anksčiau pareiškė, kad raudonieji sutelkė daugiau kaip 300 sprausminių kovos lėktuvų pajūrio srityje prieš Formozą, bet tada nebuvo kalbama apie sprausminius bombonešius.

Antras laikraštis "China Post" pranešė, kad aukšti Kinijos komunistų vadai, įskaitant Mao Tsetungą, turi slaptą konferenciją.

d. pareiškė nacionalistų kinų premjeras Chen Cheng.

Chen, 64 metų amžiaus, yra nacionalinės Kinijos viceprezidentas ir generalissimo Chiang Kai-sheko būsimasis įpėdinis.

Nacionalistų vadai, įskaitant prezidentą Chiang Kai-sheką, pareiškė, jog šie metai yra geriausi nacionalistų "priešpuoliui."

Ar nacionalinė Kinija puls raudonuosius?

TAIPEI, Formoza. — Nacionalinės Kinijos vyriausybė pasiryžusi įeiveržti į komunistų valdomą Kiniją su ar be Jungtinių Amerikos Valstybių parama, kai tik bus patogus momentas žygiui. Tai rugsėjo 22

16-ta atominė bomba išsprogdinta

WASHINGTON, D.C. — Sovietų Sąjunga rugsėjo 25 dieną išsprogdino antrąją didžiausią atominę bombą dabartinėje savo bandymų serijoje.

Atominis sprogdinimas atmos feroje įvykdytas Sibiro Novaja Zemlia bandymų vietovėje. Sprogdinta daugiau kaip 17 megatonų atominė bomba. Tai yra 16-tas atominis sprogdinimas nuo rugpiūčio 5 d.

Megatonas yra lygus vienam milijonui tonos dinamito.

— **Šiaurės Atlanto sąjunkos** (Nato) 1,900 jūrų kareivių (marinų) atlieka karinius pratimus rytinėje Makedonijoje.

KALENDORIUS

Rugsėjo 27 d.: šv. Kozmas ir Damijonas, Danutė.

Rugsėjo 28 d.: šv. Vaclovas, Tautvydas, Visgirdė.

ORAS

Oro biuras pranešė: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — apie 60 laipsnių; rytoj — daugiausiai saulėta.

Saulė teka 6:42, leidžias 6:43.

— **Pakistano prezidentas Ayub Khan** vakar atvyko į New Yorką ir pasakė kalbą Jungtinėse Tautose.

Naujausios žinios

— **Susirūpinimas Sovietų Sąjunkos žvejų uostu Kuboje.** Užvakar buvo pranešta, kad Sovietai pastatys "žvejų uostą" Havanos įlankoje. Kai kurie politikai, jų tarpe ir Atstovų Rūmų pirmininkas McCormack, įsitikinę, kad tai bus ne žvejų uostas, bet laivyno bazė. Jei Sovietai įsirengs laivyno bazę Jungtinių Amerikos Valstybių pašonėje, žinoma, tada bus didelė grėsmė jų saugumui.

— **Mississippi gubernatorius Ross R. Barnett** vakar vėl neleido James H. Meredith, 29 metų, negrą aviacijos veteraną, studijuoti Oxford universitete. Jau tris kartus šis negras bandė įžengti į Oxford universitetą, bet nepavyko. Gubernatorius Barnett rytoj turės pasirodyti teisme ir pasiaiškinti, kodėl jis taip elgiasi.

— **Portugalijos vyriausybė** pašalino Angolos generalinį gubernatorių gen. Venancio Deslandes. Deslandes taipgi buvo ginkluotų dalinių portugalų Vakarų Afrikos kolonijoje vadas. Pašalinimo priežastis: Deslandes neįstengęs sutvarkyti teroristų Angoloje.

— **Valstybės sekretor. Rusk** ir Sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko New Yorke antradienį tarėsi daugiau kaip 3 val. Berlyno ir kitais klausimais. Jų pasikalbėjimai nedavė jokių vaisių.

Du šimtai asmenų žuvo dideliose audrose, kurios užvakar siautė Ispanijoje.

— **Indija įsakė** 149 kinams apleisti kraštą dėl priešindišką veiklą.

Erdvės kongresas

VARNA, Bulgarija. — Tryliktasis Tarptautinis astronautinis kngresas atidarytas Varnoje rugsėjo 24 dieną. Tai pirmasis toks susirinkimas komunistinio bloko krašte.

Madride surasta "vagių akademija"

MADRIDAS. — Policija Madride užtiko "vagių akademiją". Dabar Ispanijos sostinėje daugiausiai kalba apie šią "mokslinę įstaigą".

Laikraščiai praneša, kaip jau namečiai "studentai" buvo mankštinami iškraustyti žmonių kišenius ir apvogti pastatytus automobilius.

Raudonųjų pratimai netoli Macao

MACAO. — Raudonosios Kinijos kariniai daliniai rugsėjo 25 dieną pradėjo karinius pratimus (manevrus) su dideliais ginklais tik 3 mylios nuo portugalų Macao kolonijos.

Prezidentas sveikina buvusį prezidentą — Atvykus į Pakistano ambasadą Washington, D. C., buvęs prezidentas ir Mrs. Dwight Eisenhower sveikinami Pakistano prezidento Ayub Khan. Pakistano ambasadorius suruošė aukštiems svečiams iškilmingus pietus. (UPI)

Abbas – pirmojo Alžirijos parlamento pirmininkas

ALŽIRAS, Alžirija. — Alžirijos pirmasis parlamentas susirinko antradienį ir išsirinko veteraną nacionalistų vadą Ferhatą Abbą savo kongreso nuolatiniu pirmininku. Abbas pareiškė, kad Alžirija išliksianti neutrali Rytų - Vakarų kovoje.

Abbas, ilgametis alžiriečių kovotojas dėl Alžirijos atsiskyrimo nuo Prancūzijos, taipgi pareiškė naujam konstituciniam sambūriui, jog ši valstybė rūpinsis iš buvusių prancūzų šiaurės Afrikos kolonijų — Maroko, Tunisijos ir Alžirijos — suorganizuoti federaciją.

— **Ben Bella** vakar tapo pirmuoju Alžirijos ministeriu pirmininku.

Nato gen. sekretorius perspėjo raudonuosius

KOPENHAGA. — Dirk U. Stikker, Šiaurės Atlanto sąjungos (Nato) generalinis sekretorius, rugsėjo 25 dieną perspėjo rusus, jei jie pajudėtų prieš Vakarų Berlyną, būtų jie "sutikti atkirčio žygiais" vakariečių valstybių.

Kalbėdamas visuotiname Nato susirinkime, Stikker ragino būti visiems sąjungininkams tvirtais ir solidariais akivaizdoje rusų grėsmių Berlyne. Tos rusų grėsmės išryškės per sekančius šešis mėnesius.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Norvegijos karalius Olav** rugsėjo 25 dieną savo jachta Norge atplaukė į Prancūziją keturių dienų vizito. Rugsėjo 26 dieną jis atvyko į Paryžių paviešėti 3 dienas kaip vyriausybės svečias.

— **Diktatoriaus Fidel Castro vyriausybė** užvakar vakare pranešė užsienio žurnalistams, jog jie ateityje turės gauti specialius leidimus aplankyti bet kurią Kubos dalį už Havanos miesto ribų.

Užsienio reikalų ministerija nepaaiškino, kuriam tikslui išleistas "laikinis įsakymas".

Tuo pačiu metu ministerija atšaukė visus esančius spaudos kredencialus ir pranešė korespondentams, kad jie šiandien paprašytų naujų spaudos kortelių (bilietų).

Užsienio laikraštininkai niekada prieš tai nebuvo "pririšti" prie Havanos.

Rusai trukdė JAV ir prancūzų lėktuvų skridimą

BERLYNAS. — Rusų kovos lėktuvai rugsėjo 25 dieną trukdė Jungtinių Amerikos Valstybių kariniam transporto lėktuvui ir prancūzų komerciniam lėktuvui skridimą Berlyno oro koridoriuose.

Kitas mažasis įvykis. Florence, Ky., švietimo komisionierius nusprendė, kad vaikai, kurie lanko Boone County parapines mokyklas, negali būti priimti į autobusą, pristatantį vaikus į mokyklas. Per eilę metų vežė visus vaikus, ir buvo viskas gerai. Šiemet nutarė nevežti. To reikalaująs Bažnyčios ir Valstybės atskyrimas. Gal čia įtaka vyriausiojo teismo sprendimo dėl maldos. Teismo, kuriam buvęs New Yorko profesorius Sidney Mook savo dabar išėjusioje knygoje The Paradoxes of Freedom priekaištauja, kad jis nuėjęs į vienpusiškumą savo sprendimuose apskritai — saugodamas legalizmą, užmiršo sveiko proto presupozicijas.

(Nukelta į 6 psl.)

Šaltasis karas namie:

BUVO SĄMOKSLAS PRIEŠ MALDĄ- KAM BUS EILĖ PO JOS

Tarp triukšmingų įvykių dėl Kubos, Berlyno, rinkimų ne taip garsiai skardenasi mažieji įvykiai, kurie atrodo lokalinės reikšmės, bet ilgainiui gali turėti Amerikai didesnės reikšmės už anuos triukšminguosius — tai pastangos pakeisti Ameriką iš vidaus — pakeisti jos religinį charakterį laicistiniu.

Tai daro nebūtinai federaliniu mastu. Tam padaromi žygiai atskiruose miestuose. Tam dar tik ruošiamos nuotaikos spaudoje — pamažu, atsargiai, zonduojant, kaip kas reaguos. Bet tie visi nedideli atskiri įvykiai ir paleistos mintys veikia kaip vandens lašai — siurbiasi į žmonių galvojimą ir valią, sukelia abejones, priartina sutikti ir palaužia pasipriešinimą, jei iš karto pasipriešinta nebuvo. Pasekame tokių mažųjų įvykių, tipingų daugeliui vietų, eilę šiame vidaus fronte.

*

N. Y. Herald Tribune buvo paskelbtas laiškas, nukreiptas prieš parapines mokyklas. Ne prieš valstybės paramą parapinėm mokyklom. Prieš pačias mokyklas. Kodėl? Tautoje — aiškinama aname laiške — išaugo šiandien nusistatymas prieš segregaciją. Su tokia tautos nuotaika nesiderina, sako, parapinės mokyklos — katalikų, žydų, protestantų. Jos esančios tikras segregacijos pavojus "mūsų ateičiai". Religinė segregacija galinti pridaryti Amerikai rūpesčių. Jų vietoj turime paremti viešąsias, kurios apimtų visas rases ir visas religijas. Toks esąs "Amerikos kelias".

Argumentas prieš parapines mokyklas visai "modernus", kai visame krašte eina kova prieš negrų segraciją. Reikia sakyti, kad parapinės mokyklos dabar esančios segregacijos reiškinys, ir tada bus populiaru kovoti prieš jas.

Argumentas juo labiau patraukia į save dėmesį, kad tom pačiom dienom ir **N. Y. Times** jis pasikartojo. Informacijoje apie antisemitizmą Argentinoje aname dienraštyje buvo kalbama: "Žydų lyderiai taip pat sako, kad Bažnyčia apskritai nepadeda integruoti visų Argentinos grupių į tautinį gyvenimą. Jie nurodo spartų atskiros katalikų mokyklų sistemos augimą dabartiniu metu, siekiantį suskaldyti visuomenę".

Ar taip Argentinos žydai galvoja, ar taip jų galvojimas čia New Yorke buvo suformuluotas, mažiau svarbu, svarbu betgi pažymėti, kad **balsai prieš katalikų mokyklų buvimą pasikartoja tuo pačiu metu ir tuo pačiu argumentu — kaltinant segregacija, visuomenės skaldymu tas parapines mokyklas.**

Nėra prasmės šitokio galvojimo kritikuoti ir jo klaidas atitaisinėti. Jas žino ir patys jo autoriai. Bet jie turi savo nusistatymą ir jo siekia argumentais, kurie, jiem atrodo, dabar gali būti populiarūs. Dėl to kitiem reikia taip pat žinoti, kad už šitokių balsų, kurie gal yra pirmi mėginimai, kaip bus reaguota, slepiasi autoriai su totalistiniais siekimais: daryti įtakos ne tik politikai, ne tik ūkinei raidai, bet ir žmogaus galvojimui bei jautimui. O kuria linkme jie nori žmogaus galvojimą lenkti, matyti iš tų lokalinių įvykių — pirmiausia išrauti religinio auklėjimo dvasią ir tas institucijas, per kurias religinė dvasia žmogaus galvojimui srovena.

OKUPUOTOS LIETUVOS JAUNIMAS, PAMATĘS KOLCHOZUS, NUSIGRĘŽIA NUO ŽEMĖS ŪKIO

Iš pavergtosios Lietuvos atvykusieji pasakoja apie mokyklas, jaunimą

REUTLINGEN, Vokietija. — Su iš Sovietijos grįžtančiais vokiečiais atvyksta ir iš okupuotos Lietuvos vokiečių kilmės lietuviškų šeimų. Su keliais jų, atvykusiais šią vasarą, teko pasikalbėti, pasiinformuoti apie gyvenimo, buities sąlygas pavergtame krašte, apie švietimo, mokyklų padėtį, apie tai, kaip atrodo kai kurios kultūrinio gyvenimo apraiškos ir kaip jos veikia gyventojus. Šį kartą keletas vaizdų — pasakojimų iš jaunimo, švietimo srities.

ELTOS atstovo paklaustas, kaip atrodo mokyklų padėtis Lietuvoje, vos du mėnesius Vakarų pasauly gyvenąs pasakojo, kad X. mieste mokyklų, institutų pristeigta nemaža. Veikia, žinoma, ir marksizmo-leninizmo kursai. Jie veikia vakarais ir per porą metų juos baigęs, jau gauna diplomą.

— **Ar tie kursai privalomi, pvz. tarnautojams?**

— Taip, tarnautojai, bent porą kartų per savaitę priversti klausyti tų kursų, nes jei nelankys — jie nekils tarnyboje ar gali gauti mažesnį atlyginimą kaip iki šiol ir pan. Vidurinės mokyklos daugumoje jau perpildytos ir mokslas eina keliomis pamainomis. Pvz. viena klasė dar skirstosi į A, B ir C klases ir dar tos turi dirbti pamainomis. Mokiniai gali turėti dvi pataisas, tačiau su trimis jau paliekami antriems metams.

Chruščiovo įvestas **gamybinis mokymas** popieriuje atrodo gražiai, tačiau, kaip atvykęs pasakoja, jis toli gražu nėra sėkmingas. Tokį kursą išėję mokiniai (nuo 8 iki 11 klasės) po keturių metų gauna diplomą su nurodyta specialybe ir vid. mokyklos atestatą, ir gali, be kunkurso egzaminų, pagal savo sritį stoti į politechnikumą. Tačiau... tas **gamybinis mokymas susiduria su dideliais trūkumais** ir bene svarbiausias jų — tinkamų dėstytojų stoka. Daug mokyklas baigusiųjų dviems metams siunčiami į kolchozus ir po to, ką jie ten pamato, juos, girdi, nukrečia šiurpas. Kolchozininkų išnaudojimas, neįmanomai sunkios darbo sąlygos, visa tai taip paveikia jaunuolius-abiturientus, kad jie, iš kolchozų ištrūkę, jų bijosi iš tolo. Jau aišku — toks jaunuolis jau vengs ryšio su žemės ūkiu.

*

Lietuvoje joks eilinis gyventojas negali išgyventi iš savo atlyginimo ir jis turi ieškoti pašalinių pajamų iš daržo, iš spekuliacijos, vad. nurašymų ir pn.. Pažintys, jų išnaudojimas, protekcionizmas — labai įsigalėję. Pora žodžių apie vaikų lopšelius ir darželius. Lietuvoje tarnaitėmis nesinaudojama ir kai dau giausia visi dirba, tai 1 - 2 m. amž. vaikus tenka atiduoti į lopšelius. Tačiau... juose vietos dažniausia trūksta ir vaikas tepriimamas per pažintis. Panaši padėtis ir su vaikų darželiais — čia patenka vaikai 3 - 7 m. amž. Už vaikų laikymą lopšeliuose, darželiuose mokamas atlyginimas ir jis priklauso nuo tėvų uždarbio. Jei jie daugiau uždirba — didesnis ir mokestis.

Jaunimas, jei jis priklauso komjaunimo organizacijai, gauna kai kurias lengvatas. Visas jaunimas, spaliukais pradedant ir komunistais baigiant, siekiama pajungti į komunistinio auklėjimo sistemą. Spaliukais laikomi vaikai maždaug nuo 8 m. amž. (2 klasė), nuo 10 iki 15 m. amž. jie jau pionierių organizacijoje, o turėdamas 15 - 26 m. amž. jaunuolis jau virsta komjaunuoliu. Kadangi pastaruoju metu į aukštąją mokyklą nepateks jaunuolis be nukreipimo iš komjaunimo organizacijos, tad į komjaunimą — sąlygų verčiami — stoja vis daugiau jaunimo ir jų skaičius, teigia atvykusieji, jau gali siekti 95% per 15 m. amž. sukakusio jaunimo. Čia pastebėtina, kad pasiryžus dirbti vergo sąlygose, pvz. kolchoze, iš tokių nereikalaujama komjaunuoliško bilieto. 26 m. sulaukęs kom. jaunuolis jau kalbinamas stoti į kom. partiją, bet tatai nereiškia, kad į partiją nepatenka ir jaunesni. Ne, kom. partijos nariu gali būti (pirma kandidato stažą išėjęs) kiekvienas pilnametis, taigi sulaukęs 18 m. amž. (pastaba: balsuoti Lietuvoje leidžiama jau įsigijus pasą, taigi nuo 16 m. amž.).

Iš Ateitininkų GYVENIMO

Red. VINCENTAS LIULEVIČIUS, 6540 S. Campbell ave., Chicago 29, Ill. Telef. PR 6-1275

Studentų stovykla

(Pabaiga)

"FUKSŲ" DIENA

Penktadienį VII. 31. įvyko "fuksų" diena. Nors fukseliai suteikė progos "pašposaut" ir pasilinksmint buvo ir rimtesnių užsiėmimų, būtent kun. Urbono paskaita apie Ekumeninį suvažiavimą Romoje. Prelegentas pabrėžė, kad nors yra problemų numatyta, kad šio suvažiavimo nuotaika bus geriausia iš visų praėjusių šio pobūdžio suvažiavimų. Jisai išvardino keturias pagrindines problemas: popiežiaus, dogmų, tradicijos ir celebato. Kartu patiekė galimus rezultatus ir problemų teoretiškus atsakymus.

Be to, įvyko 6 diskusijų būrelių susirinkimai: dr. Griniaus pravesta "Ko jaunimas nori iš lietuvių literatūros; A. Idzelio — "Ideologinis pasiruošimas"; D. Skirmuntaitės "Kaip jūs įvertinat ateitininkus?" L. Baškauskaitės — "Status seekers" tema; A. Gaškos — Raudonosios Kinijos tema; ir dainų būrelis.

Šiandien, nuo pat ryto, "fukseliai" įsigijo naują vardą — asilai. Asilėliai paklusniai sekiojo savo viešpačius ir pildė kiekvieną jų įsakymą. Vakare įvyko laužas, prie kurio "fukseliai" baigė savo "vargus". Dienos programa baigta salėje šokiais ir malda. **A. G.**

STUDENTAI LIETUVOJE

Šeštadienis, IX. 1 d. buvo skirtas susipažinti su studentais Lietuvoje.

"Dabar Lietuvoje vyksta ne lietuvių rusinimas, bet sovietinimas", sakė Juozas Miklovas savo paskaitoje studentams ateitininkams. Inžinierius geologas Miklovas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, atkūrė daug įdomių epizodų iš dabartinio Lietuvos studentų gyvenimo. Jis trumpai papasakojo apie marksistinį studentų auklėjimą Sovietų Sąjungoje ir Lietuvoje, kurio tikslas yra išugdyti žmogų-automatą, neturintį jokių originalių idėjų ir aklai sekantį sovietinės ideologijos principus. Dalinai sovietams pasisekė jų tikslus įgyvendinti, tačiau šiuo metu yra pastebimas vis didesnis nepasitenkinimas pavergtųjų tautų jaunimo tarpe ir netgi pačiame Rusijos jaunime. Tai reiškia, kad sovietų pateikiamos teorijos nebeįstengia pilnai įtikinti jaunimo jų skelbiamų tiesų tikrumu.

Diskusijose po paskaitos iškilo klausimas apie aktyvų pasipriešinimą lietuvių studentų tarpe. Inž. Miklovas atsakė, kad dabartinėse sąlygose tik pasyvus pasipriešinimas yra galimas. Kartais jis vistiek pasireiškia demonstracijose universitetuose.

Diskusiniuose būreliuose nagrinėtos temos buvo šios: "Mai ronio ir Putino eilėraščių lyginimas" — pravardė dr. J. Grinius, "Ką mums reiškia būti lietuviu" — pravedė Rimas Rudys; "Ar valstybė turi teisę savo narį bausti mirties bausme?" — pravedė Egidijus Užgiris; ideologinio pasiruošimo būrelį pravedė Rimvydas Sliažas.

Po pietų studentai važiavo į Kanados lietuvių dieną Winsore. **V. Č.**

Pirmadienį (IX. 3) rimtosios programos nestingsta: dvi paskaitos, diskusiniai būreliai, muzikos valandėlė, komendanto pranešimai.

Dr. Vytautas Vygantas aiškina "Kas yra ateitininkas". Tai žmogus, kuris laisvai ir atvirai pasisakęs už Kristų, nevengiąs užsiangažavimų ir aukos, kuriam viskas galima išskyrus nuodėmę.

Popiet stovyklos gyventojas pasirenka laisvalaikio užsiėmimą: kaitinasi saulėje, mirkinasi vandenyje, miega, gilinasi kortavimo mene, lavina klausą muzikos valandėlėje — Monteverdi "Madrigali Amarosi".

Prieš vakarienę dr. Julius Kaupas skaito paskaitą: "Pasaka ir realybė". Pasaka turi pagrindus realybėje; joje glūdi paslėpta tiesa; kiekviena mergina — užburta karalaitė. (Ar tai tiesa?).

Virškiname maistą ir mintis vakariniuose diskusijų būreliuose. Tąsiama ideologinio pasiruošimo serija. Rimantas Repšys ir Petras Kaufmanas praveda "Ateities" žurnalo problemomis diskusijas, o Rimvydas Šliažas barsto mintis "Kokiais lietuviais turėtume būti Amerikos šalyje".

Valgant naktipiečius, į geriamą pieną ima kristi stambūs lietaus lašai ir ne vien pieną bet ir nuotaiką atskiedžia. Nebus laužo!..

Bet po valandėlės muzikos garsai ir į langus barškenantis lietus akompanuoja mūsų šokiui ir stovykloj vėl viskas gerai

TIKSLIEJI MOKSLAI IR TINKLINIS

"Tikslieji mokslai netiksliai pritaikomi" buvo dr. Arūno Liulevičiaus paskaitos tema, kuri įvyko rugsėjo 4 d. 10 val. Joje daktaras pateikė keletą įdomių problemų peržvelgdamas tikslių jų mokslų raidą, gamtos įstatymus ir tiksliųjų mokslų raidą, gamtos įstatymus ir mokslo įtaką mūsų gyvenime. Pirmiausia paskaitininkas supažindino klausytojus su žodžio "moksliška" reikšme, sakydamas, kad būti moksliškų yra būti objektyviam: stebėti, surinkti faktus, parodyti padėtį, o po to tyrėti. Tiems, kurie domisi tiksliaisiais mokslais, prieš prieidamas prie pirmojo punkto, rekomendavo keletą knygų, nagrinėjančių įvairias mokslines problemas, kaip pavyzdžiui Alfred North Whitehead Adventures of Ideas ir Science and the Modern World, E. A. Burtt. Metaphysical Foundations of Modern Science ir keletą kitų. Savo apžvalgoje apie tiksliųjų mokslų raidą paskaitininkas pastebėjo, kad "tikslieji mokslai yra grynai vakarų kultūros vaisius" ir kad jie negalėjo gimti rytų kraštuose dėl jų tikybos šaltumo šiam pasauliui.

Peržvelgdamas mokslo vystymosi istoriją dr. Liulevičius palietė įvairias mokslines sroves (poz. pozityvizmą) ir sąjūdžius (instrumentalizmą, konvencionalizmą ir struktūralizmą). Kal bėdamas apie tiksliųjų mokslų įtaką, į mūsų galvoseną pabrėžė, kad tikslieji mokslai negali būti tiksliai pritaikomi kasdieniniame gyvenime, todėl, kad jie remiasi objektyvumu, tai yra, viską matuoja skaičiais, bet į visuomenę negalima žiūrėti kaip į mašiną, "kuri sukasi be tikslo." Visuomeninis gyvenimas yra pagrįstas ne tiek faktų matavimu, kiek jų vertinimu.

Tą pačią dieną, po pietų, vyko tinklinio rungtynės, tarp valdybos ir stovyklos rinktinės, ir taip pat plaukymo rungtynės, kuriose dalyvavo trys berniukai pasidalinę pirmąją, antrąją ir trečiąją vietą. Pirmoji vieta teko Sauliui Damušiui.

Saulei nusileidus, pavalgę naktipiečius visi pasuko ežero kryptimi, kur gražioje miško aikštėje suliepsnojo ilgai lauktas "sausasis laužas", kurį vedė A. Gaška. Pagrindinę programos dalį išpildė grandiečiai, kurie atskleidė keletą savo stovyklinio gyvenimo paslapčių ir taip pat suvaidino keletą scenų, liečiančių komendantą Algį ir jo švilpuką. **Dalia Briedytė**

Buvusios (1961—1962) ir dabartinės (1962—1963) SAS centro valdybos nariai (iš kairės): Augustinas Idzelis, Kęstutis Skrupskelis, Dalia Stakytė, Stasys Rudys, Egidijus Užgiris, Liucija Baškauskaitė, Algis Šaulys, Daina Skirmuntaitė, Rimvydas Liutkus, Aušrelė Skirmuntaitė ir Gediminas Naujokaitis.
Rimo Gedeikos nuotrauka

Bostono draugovė

Tik ką grįžę iš SAS stovyklos, nors dar pavargę nuo ilgos kelionės, mes tuoj (IX. 14) sušaukėm p. Meižių bute Bostono studentų ateitininkų susirinkimą. Turėjome šaukti susirinkimą skubiai, nes netekome keleto narių iš savo naujai išrinktos valdybos. Egidijus Užgiris ir Rimvydas Liutkus buvo išrinkti į centro valdybą, ir tokiu būdu mes praradome pirmininką ir iždininką. Šiame susirinkime išsirinkome Eligijų Sužiedėlį ir Aloyzą Petronį. Dabar jau vėl turime valdybą: Eligijus Sužiedėlis — pirm., Aloyzas Petronis — vicep., Almantas Meižys — ižd. ir Audronė Barūnaitė — sekr.

Diskutavom tolimesnę draugovės veiklą. Nutarėm susirinkimus daryti kartą per mėnesį ir juos paįvairinti iškylomis į muziejus, teatrą ir kitur. Mėnesinius susirinkimus norime padaryti rimtesnio pobūdžio su pačių narių referatais ir gerai pravestom diskusijom.

Remigijus Sužiedėlis pasiūlė "Ateities" rūpintis reikalais: prižiūrėti korespondencijų rašymą ir prenumeratos skolų už simokėjimą. Pasiūlymas priimtas su entuziazmu.

Suvažiavime Dainavoje buvo konstatuota, kad toje draugovėje, iš kurios yra išrenkama centro valdyba, veikla visuomet sumenkėja. Bostono draugovė nori įrodyti, kad ta taisyklė turi išimčių. **A. B.**

Detroito Karaliaus Mindaugo kuopa

Vasarai pasibaigus nauja valdyba rugs. 16 d. susirinko šv. Antano par. mokykloje pirmam posėdžiui ir tuo pradėjo vienuoliktus Kar. Mindaugo kuopos veiklos metus. Čia naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — J. Buitkutė, v. pirm. — D. Bajorūnaitė, sekr. V. Majauskaitė, ižd. — V. Kutkus, užsienių reikalų sekr. — I. Damušytė. Buvo padarytas pranešimas apie įvykstantį Kun. Alf. Lipniūno kuopos (Chicago, Ill.), laužą prie Paw Paw Lake, Michigan. Po to dar buvo aptarta sekančios susirinkimo programa ir data. **Indrė Damušytė**

Marijos kuopa pradeda darbą

Moksleivių Ateitininkų Marijos kuopos susirinkimas įvyko 1962 m. rugsėjo 21 d. kuopos Ramovėje, 2437 W. 43rd St. Dalyvavo dvasios vadas kan. P. Juknevičius, naujas kuopos globėjas R. Rudys ir 22 nariai. Globėjas R. Rudys savo kalboje priminė, kad dirbti turės patys nariai ir kad globėjo pareiga bus tik jiems padėti. Buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. — Šarūnas Prapuolenis, vicep. — Aušra Gylytė, sekr. — Rima Pakeltytė, ižd. — Kęstas Norvila ir socialinių reikalų vedėja — Mirga Pakalniškytė. Po susirinkimo buvo šokiai. **Milda**

Lipniūniečiai vėl į darbą

Chicagos lipniūniečiai po vasaros atostogų pirmąjį savo susirinkimą pradėjo šv. mišiomis ir bendra Komunija. Vėliau — bendri pusryčiai ir dainos.

Susirinkimą pradėjome bendra malda. Pirmininkavo V. Šaulys, sekretoriavo — Jūratė Juozevičiūtė.

Sekė pranešimas apie iškylą į Paw—Paw, apie šokių vakarą, kuris bus spalio 6-tą dieną.

Įspūdžiai iš vasaros stovyklų buvo pateikti Laimos Bačinskaitės, kuri pasakojo apie Jaunučių stovyklą; Vacys Šaulys papasakojo prisiminimų iš moksleivių stovyklos, o Petras Kaufmanas supažindino mus su studentų stovykla. Raibužis davė praktiškų patarimų apie ateitininko elgseną visur ir visada.

Buvo pastatyta naujoji kuopos valdyba: Vacys Šaulys — pirm., Laima Bačinskaitė — vicep., Zita Acalinaitė — socialinių reikalų vedėja, Romas Sakadolskis — ižd. Susirinkimas buvo baigtas malda, o po to pasilinksminta. **Laima**

Lipniūno kuopos berniukams

Šį sekmadienį, IX. 30., ateitininkų ramovėje Jaunimo Centre po 10 val. mišių įvyks kun. A. Lipniūno kuopos berniukų susirinkimas. Programoje: "Science Fiction" knygų apžvalga, ateities veiklos planai.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

TERRA
Porcelanas, kristalas, stalo sidabras, brangenybės, etc.
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimui--taisymai Sekm. uždaryta

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas.
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. HE 6-1670.
DR. K. G. BALIUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei ne atsiliepia skambinti MI 3-0001.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antrad. ir penkt vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 W. 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šešt. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treč., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos. pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šeštad. 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 vak. vak., Šeštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: $13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. $11.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	$13.00	$7.00	$4.00	$1.75
JAV ir Kanadoj	$11.00	$6.00	$3.50	$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų - rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

DR. VL. KAUPAS
VIDAUS LIGOS
756 West 35th Street
(Kamp. 35-ta ir Halsted)
Valandos vak. 6-9, Šeštad. 10-2 p. p. Treč. susitarus.
Ofiso tel. BI 7-0400
Dienos metu tel. CA 5-5010

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER I. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antra., ketvirtad ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad 1—4 val., trečiad. uždaryta

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukti KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketvir. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO ir REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PRospect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofisų RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Šeštadieniais 10-12 valandos. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius. keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR. 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, puslės ir šlapumo taku chirurgija
Ofisai: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4383; 30 N. Michigan Av., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775 arba 1554 S. Cicero, Oak Forest, Ill. Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepia skambinti TE 9-1071.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1—3 p. p.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popet, kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR.6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val.. 11 v. ryto iki 3 v. p.p., 6-7 v.v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

Pasaulėžiūrinė misija ir

LIETUVIŠKASIS UŽDAVINYS

Gabus laikraštininkas Jenkin Lloyd Jones, Tulsos, Okla., "Tribune" redaktorius, vienu metu rašė: "Mes neturėsime šimtmečių ramiam ir patogiam tautos supuvimui. Mes turime priešą be sąžinės, brutalų ir agresyvų".

Šitokį priešą šiandieną turi ir lietuvių tauta. Savo besąžiniškumu raudonųjų režimas pralenkia absoliutizmo laikotarpių biurokratiškiausias vyriausybes, savo žiaurumu prašoka Nerono, totorių ir barbarų kruvinus žygius ir savo agresyvumu siekia aprėpti visą pasaulį ir net tolimąsias erdves.

Akivaizdoje šio fakto dar labiau išryškėja teisingumas Milovan Djilo mestojo šūkio, paskelbto jo veikale "Conversation with Stalin": "Tie, kurie nori gyventi ir išlikti ateities laikams pasaulyje, skirtingame, negu kad Stalinas su kūrė, kuris esmėje tebeegzistuoja, privalo kovoti".

*

Šiose šventos laisvės kovos pastangose kiekviena tauta turi įnešti savo dalį, ar ji būtų didelis milžinas, kaip Amerika, ar būtų viena mažesniųjų, kaip mes. Šiose pastangose visų pirma svarbu niekada iš akių neišleisti didžiausio, pagrindinio siekimo — tautos laisvės — ir visiems vienybėje apie jį grupuotis.

Toliau — svarbu visiems laikytis drausmingo ryžto ir idealizmo, nes skyrimas savo laiko ir jėgų likiminiam tautos reikalui verčia daug pasiaukoti ir daug ko išsižadėti asmeniškame gyvenime. Kada mūsų tautą žudantis priešas yra pasidaręs materializmo ginklanešiu, mūsų idealizmas taps itin svarbiu atsparos punktu.

*

Šalia bendrųjų tautos uždavinių, tremtyje esančiai tautos daliai ypač svarbu išlaikyti turimas pozicijas ir pasiekti naujų laimėjimų toje teritorijoje, į kurią gyvenimas mus yra atvedęs. Dabar čia mes galime pasidžiaugti eile puikių savo organizacijų, kurioms darbarties jaunimo tarpe yra ruošiama gražaus prieauglio. Turime visą eilę puikių savų įstaigų ir institucijų, kurių tarpe ne eilinę vietą užima mūsų parapijos, mokyklos, ligoninės. Stipri idealistinė lietuviška dvasia jose būtų spinduliuojančiu įkvėpimu platiems mūsų tautos sluoksniams.

Šios gi dvasios mes tiek turėsime, kiek įstengsime įvesti vis naujų jėgų iš savo taurių lietuviškų šeimų. Yra atviras kelias taurioms lietuviškoms asmenybėms pasiekti pastovias pozicijas ir sakyklose, ir prie altoriaus, ir mokyklų klasėse, ir ligoninių vadovybėse, jei tik atsiras asmenybių iš lietuviškųjų šeimų, kurios ryšis tam savo gyvenimą skirti, o čia tikslas taip svarbus ir reikšmingas, kad verta jam aukotis.

Ir parapijos, ir mokyklos, ir ligoninės vienaip ar kitaip pasiliks. Tačiau, jeigu į tuos postus neateis patriotiškų lietuviškų šeimų auklėtiniai, tai juos užims asmenys, kuriems lietuviškieji reikalai nerūpi ar kurie net visai nėra lietuviai.

*

Savu laiku dvasinis pašaukimas buvo daugelio lietuvių tėvų ir motinų svajonė savo vaikų atžvilgiu. Nuotaikas iš dalies pakeitė į šį luomą labiausiai nukreiptas persekiojimas; tremties netikrumai tėvų viltis nukreipė į praktiškąsias vaikų profesijas. Tačiau ir šis argumentas Amerikos gyvenimui netinka. Aukodama sis religiniam ir lietuviškam idealui, jaunuolis nepasuka į nežmoniškas gyvenimo sąlygas; jos čia nė kiek neblogesnės kaip kitų intelektualų. Priešingai, pvz. gydytojai konstatuoja, kad, jei moterys gyvena ilgiau už vyrus, tai JAV moterų tarpe ilgiausiai gyvena vienuolės.

Taigi šeimos, brandindamos naujus pašaukimus mūsų jauniausioje kartoje, atliks didelę ne tik pasaulėžiūrinę misiją, bet ir lietuviškąjį uždavinį.

J. Pr.

Spaudoje ir gyvenime

APIE TARNUS IR VISUOMENĘ

Rugsėjo mėn. Lietuvių Dienose pasisakoma gana aktualiais mūsų kultūros ir visuomeninio gyvenimo klausimais. Straipsnio autorius rašo:

"Daugeliui atrodo, kad kultūrinio gyvenimo veikėjai, kultūrininkai kūrėjai yra kažkieno įpareigoti visuomenės tarnai, kurie neturi nei žemiškų rūpesčių, nei ekonominių vargų; jie, pagaliau, neturi teisės pavargti, neturi teisės savo pašaukimo pareigų neatlikti, knygų nerašyti, paveikslų nepiešti, lituanistinėje mokykloje nedėstyti, paskaitų nelaikyti... Visa tai kultūrininkams yra privaloma ir kiekvienas eilinis pilietis turi teisę veikėją ar kultūrininką kaltinti nepadarius, teisti ne pagal jo skonį padarius ir, jei galėtų, net bausti, kas drįsta drumsti jo kasdieninę ramybę idėjomis, nieko konkretaus neteikiančiomis šią dieną."

Nuosmūkio tvistas

"Toks pat siauras asmeniškumas dažnai vyrauja ir organizaciniame gyvenime, kur visa veikla tepasireiškia sukakčių, vedybų, baliukų, arbatėlių, piknikų rengimu. Valdybos ir komisijos tiek užimtos parengimų rengimais, tam reikalui lėšų telkimais, savo ir narių laiko gaišinimu, kad nebelieka nei noro, nei energijos bendriesiems kultūros darbams. Kad tokioj kolonijoj, kaip Detroitas, Maironio minėjiman, kurio programoje dalyvauja geriausi menininkai (Stasys Baras ir kt.) negali ateiti nė šimtas žmonių, yra kažkas pasibaisėtino. Kad per vieną naujų metų naktį išleidžiama dešimtys tūkstančių, o Kultūros Fondas skursta tesurinkdamas centus, tai yra ženklas, kad neišlaikome gyvenimo lygsvaros, rodantis ant kokio slidaus parketo šokamas nuosmūkio tvistas."

Šviesieji momentai

"Užtat visu nuoširdumu tenka sutikti ir sveikinti tie šviesieji momentai, kurie prasimuša pro kasdienybės kiautą ir nušviečia mūsų beapipelijančią buitį. Reikia sveikinti bei remti tuos idealistus, kurie susirūpinę savosios kultūros problemomis, imasi žygių jas pagyvinti, paieškoti būdų jai puoselėti ir ugdyti, priemonių — lietuviškąją kultūrą apsaugoti nuo nykimo ir svetimybių pavojų. Tai atliekama studijų dienomis ar savaitėmis, kurias rengia akademinis jaunimas, sambūriai, organizacijos. To dar didesniu mastu siekia tokie įvykiai, kaip šį rudenį rengiamas kultūros kongresas Chicagoje.

"Artimieji ir tolimieji kongreso dalyviai turime nestokoti geros valios nelikti šiems darbams abejingais ir susimąstyti ties kryžkele, kuri suka į savo siaurą kiemą ir veda į viso lietuviško gyvenimo platumas."

— **M.**

AUSTRIJOS KATALIKŲ DIENA

Austrijos katalikai Salzburge šią vasarą turėjo Katalikų dieną, kurios pagrindinė tema gali būti išreikšta Šv. Povilo žodžiais: "Neužgesinkite dvasios". Paskaitų metu prof. Rahner ryžtingai priminė: "Ar mūsų tarpe nesireiškia perdaug pavargimo ir perdaug paprastos rutinos? Kur yra sąjūdžiai ir entuziazmas siekiant naujo? Ar netrūks ta mums ryžto tvirtai pasakyti taip ar ne ne tik, kas liečia principus, kurių tiesiog niekas nepuola, bet ir kas liečia konkrečius sprendimus? Ar mes turime atsakymą, ko mes katalikai norime pasiekti ateinantį dešimt metį?"

JUNGTINIŲ TAUTŲ SUTEMOS

Jos nepajėgia net talkininkauti politinius klausimus išspręsti, o savo biudžeto nesubalansuoja

GEDIMINAS GALVA

Praėjusią savaitę prasidėjusi J. T. 17 pilnatis nieko gero nežada. Jos atidaryme nedalyvavo žymesnieji valstybės vyrai ir nepamokslininkavo apie taiką. Darbotvarkėje išvardinti 89 klausimai, kurie jau buvo anksčiau svarstyti. Sustingimo ir sunykimo priedanga neilgai slėpė aštrius susikirtimus. Maskva kiek anksčiau paskelbė, kad ji pradėsianti politinį priešpuolį dėl Berlyno ir Kubos tik ateinantį lapkričio mėn. Andrej Gromyko, aštriomis kalbomis J. T. prasiskynęs kelią į užsienio reikalų ministerius, ketvirtą dieną ėmė pulti JAV dėl kėslų daryti priešpuolį Kuboje.

Grasymai karu

Sovietų užsienio reikalų ministeris rugsėjo 21 d. pasakytoje kalboje aštriai puola JAV dėl šnektos apie jėgos politiką, kurios šalininkus vadina pamišėliais. Ilgame kalbos įvade priminė, kad J. T. esančios sunykusios, o Washingtonas savo žygiais jas visai pribaigsiąs. Jo taikinys grasyti JAV ir pakartoti N. Chruščiovo š. m. rugsėjo 11 d. tartus žodžius: "Kubos užpuolimas sulauks jėgos atkirčio". Jis priminė Sovietų daug kartų naudotą taisyklę, kad karai pradedami taikos prie dangoje. J. T., esą, turi imtis atitinkamų žygių, nes kitu atveju JAV žygiai Kuboje iššauksią rimtas pasekas.

Aštrioje kalboje puolamas JAV ir už norą nusiginkluoti. Nepagailėta kartėlio ir Europos ūkinei bendruomenei, nes ji ūkiškai stiprinanti kraštų apsiginklavimą. Sovietai, siekdami nusiginklavimo, netrukus pasirašysią taikos sutartį su rytine Vokietija (DDR) ir sumažinsią įtampą dėl vakarinio Berlyno.

Stevensono praleista proga

Sovietų užsienio reikalų ministeris matomai ilgai ruošė savo kalbą pateikti suglaustą Sovietų šio tarpsnio politinį nusistatymą. Washingtonas, veik ištisus metus vedęs derybas su A. Gromyko ir Sovietų amb. Anatolij Dobrinin, gerai žinojo, kas jo laukia J. T. šioje pilnatyje. Deja, JAV delegacijos pirmininkas Adlai Stevenson, nors padarė pažangos, bet iš jo buvo galima tikėtis rimtesnio atkirčio. Jis nutylėjo Sovietų politiką tautas pavergti ir jas laikyti savajame kalėjime. Dėja, neužteko šio posakio, kuris vertas paminėti: "Mane stebina švelnus dviveidiškumas tautos, kuri socialinį perversmą Kuboje palydėjo į komunizmą, kuri šarvuočiais palaužė laisvės kovotojus Budapešte, kuri laiko vergovėje Rytų Europą nuo Baltijos ligi Juodosios jūros, o nūnai ėmė pamokslininkauti apie įsikišimą į kitų reikalus".

JAV ir Sovietai galėjo rasti geresnes progas priekaištauti, nes tuščiažodžiavimu ir grasinimais politiniai klausimai neišsprendžiami. Jei J. Tautos nesuranda būdo šio tarpsnio politinėms opoms gydyti, jos jau bereikšmės ir, joms išnykus, vargu jų ir pasiges Maskvos propagandininkai.

Finansinis sunykimas

J. T. finansai jau seniai negaluoja. Jie galėtų būti greitai sutvarkyti, jei visi nariai sutartų dėl politikos ir priemonių ją įgyvendinti. Kongo klausimu nesutaria ne tik Rytai ir Vakarai, bet ir vakariečiai tarpusavyje. Svarbiausia nesutarimo priežastis — J. T. įsikišimas į Kongo vidaus reikalus. Ne tik 10 komunistinių kraštų, bet ir kai kurios arabų, Pietų Amerikos valstybės, Belgija, Pietinės Afrikos Sąjunga, Portugalija ir Prancūzija atsisako mokėti įnašus J. T. daliniams Konge išlaikyti. Tenykščių dalinių išlaikymas kaštuoja 10 mil. dol., o Artimuose Rytuose — 1.5 mil. dol. per mėnesį.

Tarptautinio teisingumo teismas Haagoje š. m. liepos 20 d. nutarė, kad visi J. T. nariai turi dengti organizacijos išlaidas. Deja, jis net neieškojo būdų priversti J. T. nemokančius narius atitinkamą dalį išlaidų padengti.

Nemažesni sunkumai laukia J. T. organizacinėje srityje. U. Trant sutiko tik laikinai eiti sekretoriaus pareigas iki šios sesijos, kurioje Sovietai vėl bandys primesti troiką — trijų sekretorių vadovybę, kuri savo nesutarimais tik gali paskubinti visišką J. T. sunykimą.

SOVIETŲ PREKYBOS LAIVYNAS

Sovietų Sąjunga, kaip praneša "New York Times", turi apie 900 prekybos laivų ir tuo skaičiumi priartėja prie JAV prekybos laivyno, siekiančio 973 laivus (šių metų pradžioje). Prieš metus JAV turėjo 1,008 prekybos laivus, bet jų skaičius sumažintas. Tuo gi tarpu Sovietai atkakliai didina savo prekybos laivyną, 1980 m. užsimoję turėti 4,500 laivų. Žinant, kad Sovietai savo prekybos laivyną gali panaudoti ir kariniams tiksams, tai sudaro nemažą grėsmę.

Sekantis tarptautinis eucharistinis kongresas šaukiamas 1964 m. lapkričio 28 — gruodžio 6 d. Bombėjuje, Indijoje.

Valstybės sekret. Dean Rusk ir sovietų užs. reik. min. Gromyko prieš pokalbį Kubos klausimais.

Kennedy administracijos ūkio politika

Priemonės atsiskaitymo su užsieniais balansui išlyginti

PRANAS DAILIDĖ

II

Greta ūkio augimo paspartinimo Kennedy administracijai tenka nemažas rūpestis atstatyti šio krašto aukso atsargų plaukimą į užsienius. Tas plaukimas vyksta dėlto, kad šis kraštas išleidžia užsieniuose daugiau pinigų, negu patsai iš užsienių gauna. Įvairūs šio krašto įsipareigojimai užsieniuose, ypač kovoje su bolševizmu, yra tokie dideli, kad jų išlaidų nepadengia jau tie nemaži pertekliai, kuriuos Amerika turi iš prekybos su užsieniais. Tolesnis šio krašto aukso plaukimas į užsienius gali neigiamai atsiliepti ligi šiol tvirtam pasitikėjimui dolerio pastovumu. Dėlto tas plaukimas vienu ar kitu keliu turi būti sustabdytas.

O paskutiniu laiku šis kraštas kaip tyčia ne tik negalėjo savo išlaidas užsieniuose sumažinti, bet dėl Sovietų grėsmės Berlyne ir pietryčių Azijoje turėjo tas išlaidas net didinti. Dėlto, jeigu ir buvo kai kur padaryti žymesni sutaupymai, jie bendro išlaidų balanso nenusvėrė. Teko dėlto rūpintis didesniu prekybos su užsieniais išplėtimu. Juk jeigu šis kraštas galėtų parduoti į užsienius prekių kokiais trimis bilijonais daugiau, aukso plaukimo į užsienius problema būtų išspręsta.

O tokias viltis sukėlė didėjanti Europos Bendros rinkos prekyvietė

Nepaprastas tos ūkinės Europos bendruomenės pasisekimas per trejus metus žymiai padidino jos gyventojų perkamąją galią. Tie gyventojai gali dabar įsigyti tokių prekių, apie kurias prieš keletą metų jie ir svajoti negalėjo. O tai vis daiktai, kuriais yra turtinga Amerika, kaip štai: automobiliai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, vėsintuvai ir panašūs dalykai. Tiems dalykams Bendros rinkos kraštuose dabar yra susidariusi talpi prekyvietė. Bereikia tik tinkamais susitarimais tą prekyvietę Amerikos gaminiams už tikrinti.

Ta kryptimi buvo nusistačiusi eiti jau Eisenhowerio administracija. Tačiau demokratinė kongreso dauguma nepanorėjo 1958 metais sudaryti respublikonui prezidentui reikiamų deryboms su Bendrąja rinka sąlygų. Išleistas 1958 metais įstatymas tenumatė 20 procentų muitų nuolaidas toms deryboms, o tos nuolaidos gyvenimo praktikoje pasirodė per mažos. Tuo įsitikino ir šio krašto įstatymų leidėjai, kai sakyto įstatymo pagrindais Kennedy administracijai teko vesti derybas su Europos Bendrąja rinka.

Dėlto dabar klaida liko atitaisyta. Kennedy administracija gavo įgaliojimus derėtis dėl muitų nuolaidų iki 50 procentų. O tokios prekės, kurių Amerika ir Bendroji rinka pateikia pasaulio prekybai keturis penktadalius, ir visai gali būti atleistos nuo muitų. Tas muitų lengvatas šis kraštas galės taip pat taikyti Anglijai ir kitoms šešioms Laisvos prekybos šalims net tuo atveju, jeigu jos į Europos Bendrąją rinką neįstotų. Drauge įstatymas leidžia prezidentui atsilyginti muitų pakėlimu tais atvejais, kai Bendroji rinka juos pakels kurioms nors Amerikos prekėms.

Taigi Kennedy administracija dabar bus reikiamai apsiginklavusi deryboms.

Tos derybos yra numatomos jau ateinantį pavasarį. Tikimasi, kad iki to laiko išsispręs ir Anglijos įstojimo į Bendrąją rinką klausimas. Tam įstojimui Macmillanas vargais negalais yra gavęs Commonwealth'o suvažiavime sutikimą. Bet jo dar laukia nelengvos derybos su Bendrąja rinka dėl didesnių lengvatų kai kuriems Commonwealth'o nariams. Visokiu atveju šis kraštas gali tikėtis ateinančiais metais savo užsienių prekybos išplėtimo, nes atleidimas nuo muitų yra kaip tik numatytas tokioms prekėms, kurias Amerika tikisi Bendros rinkos kraštams parduoti. Žinoma, atsily-

(Nukelta į 4 psl.)

Žydų tragedija Hitlerio okupuotoje Lietuvoje

DR. D. JASAITIS

Šiaulių sunkiųjų darbų kalėjimas buvo perpildytas. Į jį buvo sugrūsti sugauti komunistai, jų artimi bendradarbiai, o taip pat, tur būt, daug nekaltų piliečių, kurie buvo įskųsti piktos valios žmonių. Kalėjimą tvarkė S. D. Ji ir pradėjo vykdyti naktinius suimtųjų šaudymus. Kas pateikdavo aukų sąrašus, nepavyko sužinoti, bet visi ženklai vedė į Gestapo įstaigą. Tik galutinai išaiškėjo, kad tie sušaudymai buvo daromi be teismo sprendimo. Buvo kalbama, kad tokių aukų skaičius siekė 5 - 600 žmonių. Šiaulių visuomenės vardu kun. J. Lapis, J. Bugailiškis, D. Jasaitis nuvyko pas Gebietskomisarą Gewecke ir prašė tuos šaudymus sustabdyti ir bausti tik teismui nusprendus. Pastarasis atsisakė sustabdyti šaudymus, bet pažadėjo, kad ateityje šaudymai bus vykdomi tik teismo sprendimu. Komisaras to pažado neišpildė. Šaudymai buvo vykdomi kaip ir pirmiau, S. D., Gestapo ir jo paties sprendimais, tik jie buvo labai negausūs.

Žydus ištiko dar žiauresnis likimas. Jau liepos vidury S. D. pradėjo jų masinį žudymą. Pirmomis aukomis buvo seniai, ligonys, aplamai nedarbingi asmenys ir vaikai našlaičiai. Jie buvo brutaliai suvaryti į sunkvežimius išvežti už miesto ir nužudyti tarp Kuršėnų ir Gruždžių miškuose. (Žiūr. L. Kibarto parodymą). Tuo laiku sklido gandai, kad tokių aukų buvo apie 1500. Tie žudymai sukėlė Šiauliuose paniką.

Pirmas Šiaulių visuomenės atstovų (kun. J. Lapio, J. Orlausko ir D. Jasaičio) kreipimasis į Šiaulių apygardos komisaro Štabsleiterį Schropferį su prašymu sustabdyti žydų naikinimą baigėsi nesėkmingai. Pastarasis pasikalbėjimą nutraukė ir grasomai patarė į tuos reikalus nesikišti, nes jie yra išimtinoje vokiečių žinioje ir jurisdikcijoje. Bet žydų šaudymai, nors ir mažesniais kiekiais, vis buvo vykdomi ir Žydų taryba neatlaidžiai prašė juos gelbėti. Todėl tie patys asmenys kelioliką dienų vėliau kreipėsi į Gebietskomisarą Gewecke ir prašė nekaltų žydų ekzekucijas sustabdyti. Jis pažadėjo ir pažadą įvykdė.

Iki okupacijos galo daugiau platesnio masto žudymų pvz. išskyrus vaikų išvežimo 1943 m. nebuvo.

Daugelyje Šiaulių apsrkities miestelių žydai labai nukentėjo pirmomis okupacijos dienomis. Jie tapo aukomis Petro Poželos - Kolokšos vadovaujamų būrių. Tie, kurie išliko gyvi, S. D. parėdymu buvo suvežti į Žagarėje įkurtą getto. Apie jų likimą buvo ankščiau minėta.

Petras Požėla ne tik atlikinėjo SS suplanuotą žydų naikinimą, bet ir bolševikų okupacijos metu (1940-41 m.) buvo NKVD agentas. Tai išaiškėjo 1943 m. pavasarį. Gestapas jį sušaudė.

Žydų gyvenimas getto buvo sunkus. Jis buvo perpildytas. Higieniškų prietaisų buvo šykštu. „Kaukazo" atšlaitėje nebuvo nei kanalizacijos, nei vandentiekio. Maisto normos buvo labai mažos ir tos neretai buvo laiku neišduodamos. Daugis žydų priverstinai turėjo dirbti fabrikuose, dirbtuvėse ar specialiai įsteigtose įmonėse. Jei jie nenumirė iš bado ir nesirgo dėl nedavalgymo, tai tik todėl, kad lietuviai noriai šelpė uždarytus gette žydus. Kiekvienas iš jų turėjo vieną ar keletą prietelių lietuvių tarpe. Grįždami iš darbo į gettą, vienu ar kitu būdu susitikdavo ir gaudavo maisto. Labai dažnai lietuviai už tą maistą nieko neimdavo. Be to lietuviai padėjo žydams organizuoti maisto produktų kontrabandą didesniais kiekiais į getto. Tai buvo nelegalė prekyba, surišta su dideliais pavojais. Už tai nukentėjo daug pagautų žydų ir lietuvių (žiur. L. Kibarto parodymą).

Žydėms buvo uždrausta gimdyti. Kiekvienas neštumas turėjo būti nutrauktas. Už gimdymą gresė motinai mirtis ir kūdikio nužudymas. Prisimindavo šiurpi faraonų gadynė.

Žydams buvo įsakyta visus auksinius pinigus ir brangenybes atiduoti S. D. pareigūnams. Atidavė tik dalį. Daugumą tų dalykų žydai patikėjo savo prieteliams lietuviams. Vėliau tai visą jiems buvo grąžinama.

Aš turėjau artimus santykius su žydų atstovais. Jie nepareiškė nė vieno nusiskundimo, kad lietuviai piktnaudojo pasitikėjimą ir pasisavino jiems patikėtas vertybes. Lietuvių lojalumą savo kaimynams žydams įrodo tas faktas, kad Šiauliuose nebuvo atsitikimo, jog lietuvis būtų įskundęs kitą lietuvį, kuris šelpė žydą arba palaikė su juo ryšį.

Ypatingai išryškėjo abiejų tautų solidarumas 1943 m. pavasarį — vasario gale ar kovo pradžioje, kada, vykdant „final solution" žydų problemos, stambus Vykd. grupės vienetas staiga apsupo visą getto. Keliasdešimt S. D. vyrų įsiveržė į vidų ir pareikalavo atiduoti vaikus. Oficialiai buvo aiškinama, kad getto gyvenimo sąlygos yra kūdikiams ir vaikams nepakenčiamos, žalingos jų sveikatai, todėl jie visi bus išvežti traukiniu į Šveicariją, kur juos globos T. R. Kryžius ir įvairios tarptautinės žydų organizacijos. Motinos perdaug jau buvo patyrusios vokiečių žiaurumų ir neteisybės, kad patikėtų tais žodžiais. Neatsirado nė vienos motinos, kuri būtų laisva valia atidavusi savo vaikus. S. D. brutalia jėga išplėšdavo vaikus iš motinų ir mesdavo juos į sunkvežimius. Tokių aukų buvo virš keletos šimtų. Bet vis gi daliai motinų pavyko savo vaikus paslėpti po namais, jau iš anksto iškastose duobėse, namų rūsiuose, neprieinamose namų palėpėse, išeinamose vietose, papečkiuose ir kitose slaptovietėse.

(Bus daugiau)

Klebonu jau pusšimtis metų

Prel. J. Amboto sukaktis

Amerikos lietuviai, negalime nejučiomis praeiti pro vieną faktą, t. y. prelato Jono Amboto 50 metų klebonavimo jubiliejų, nes prelato darbai bei nuopelnai Bažnyčiai ir lietuvių išeivijai yra labai dideli.

Mokslo keliu

Prel. Jonas Ambotas gimė 1870 m. sausio 22 d. netoli Radviliškio, Lietuvoje. Jo tėvai buvo gana susipratę ūkininkai ir dar mažam Jonukui esant leido jį į vietos pradžios mokyklą, kurią užbaigęs buvo perkeltas į Šiaulių gimnaziją. Sulaukęs vos dvidešimts metų, jaunasis Jonas atvyksta į Ameriką ir, apsigyvenęs Chicagoj, pradeda gana pasekmingai darbuotis. Pasirinktasis darbas jam puikiai sekėsi ir graži karjėra jo laukė ateity. Tačiau pamatęs, kad lietuviai neturėdami pakankamai inteligentų ir dvasios vadų kultūriškai ir moraliai skursta, jaunasis idealistas pasiryžta mokytis. 1893 m. mes matome jį jau Detroite, Šv. Kiriliaus kolegijoj, kurią sėkmingai užbaigęs jaunas studentas tuoj pat persikėlė į Šv. Jono seminariją, Brighton, Mass. Ta seminarija tais laikais ruošdavo kunigus ne vien tik Bostono arkivyskupijai, bet taipgi parūpindavo kunigų net visai Naujai Anglijai. Kelis metus pastudijavęs, 1901 m. gruodžio 21 d. Hartforde klierikas Jonas Ambotas buvo įšventintas kunigu. Tuometinis Hartfordo vyskupas M. Tierney tuoj po šventimų jaunąjį kunigą paskyrė vikaru Šv. Marijos parapijai, Norwich, Conn. Neilgai kun. Jonui teko vikarauti, nes vyskupas žinodamas, kad kun. Ambotas puikiai moka lenkiškai, paskyrė jį tame pačiame Norwich, Šv. Juozapo (lenkų) parapijon, klebonu. Kun. Jono Amboto darbu ir pasišventimu Šv. Juozapo parapija pasistatė puošnią bažnyčią, parapijos salę, etc. Žmonės jį labai pamilo ir manė, kad jis visada pasiliks su jais. Bet tuometinis vyskupas Nilan jau senai ieškojo tinkamo kandidato lietuvių parapijai, ir sužinojęs, kad kun. Ambotas yra lietuvis ir labai energingas darbuotojas, tuoj pat paskyrė jį Šv. Trejybės klebonu.

Lietuvių parapijoj

Uolus kunigas, matydamas, kad Hartfordo mieste yra gana daug lietuvių, kurie vargsta neturėdami nei tinkamos bažnyčios, nei mokyklos — su malonumu tą paskyrimą priėmė. Tai buvo rugsėjo 15 d. 1912 metais. Taigi jau 50 metų, kaip kun. Ambotas darbuojasi Hartforde. Reikia pasakyti, kad prel. Ambotas nei savo garbingo vyskupo nei brolių lietuvių neapvylė, bet priešingai, pasidarbavo tiek, kad tos vietos tautiečiai ilgai minės jo vardą. Prelatas gerųjų parapiečių padedamas, pastatė puikią bažnyčią, sutvarkė klebo niją, seselių namą, salę ir taipgi iš vyskupijos nupirko senąją Šv. Juozapo mokyklą, kurią pertaisęs ir atnaujinęs naudoja lietuviško jaunimo švietimo reikalams. Iš savo mokyklos yra išleidęs nemažai pasižymėjusių profesionalų ir mokslo žmonių, o iš viso joje yra mokęsi virš 500 lietuvių jaunuolių! Šv. Trejybės parapija nors skaičiumi neperdidžiausia, tačiau sumanaus vadovavimo dėka išlaiko ne tik pradžios mokyklą, bet taipgi dar turi net pusę aukštesnės mokyklos. Tai yra tikra garbė, nes tokių dalykų yra at-

Prel. Jonas Ambotas

siekusios vos kelios lietuvių parapijos visoj Amerikoj. Prel. Amboto parapijoj yra net visa penkiolika katalikiškų bei tautinių organizacijų. Visos jos gražiai dirba Dievo ir lietuvių naudai.

Visų mėgiamas

Parapijos administravimas ypač Amerikoj yra gana nelengvas. Netik finansiniai nepritekliai ir rūpesčiai nuolat kamuoja ir slegia, bet žmonių religinis apsileidimas ne kartą labai sunkiai prispaudžia idealistą kleboną. Juk geras kunigas yra lyg audringų jūrų pakraščio švyturys, saugąs, kad žmonės nepaklystų vingiuotuose gyvenimo takeliuose. Garbingas 60 m. jubiliatas jau 60 m. karžygiškai išstovėjo savo pareigose, niekad nesiskųsdamas. Jis niekada neprasilenkė su savo principais bei tiesa, nei kaip kunigas, nei kaip tikras patriotas lietuvis. Prelatas visados ir visur sugeba išlaikyti puikų taktą ir išvengti susikirtimų. Jo amžinai giedri nuotaika ir švelni šypsena rodo jį esant didžios sielos žmogų ir garbingą asmenį. Užtat nenuostabu, kad jį visi gerbia, myli ir visur jis laukiamas.

Prelatas kiekviena proga jaunimui primena, kad nepamirštų savo tikėjimo ir garbingos lietuviškos kilmės. Jubiliatas myli ne tik jaunimą ir visą išeiviją, bet lygiai taip pat jo širdy yra ir gimtoji vargų žemelė Lietuva. Nors jau 72 metai kai jis ją paliko, tačiau jo mintys labai dažnai skrenda ten, kur šiandie yra tiek daug vargo, skurdo ir ašarų. Kai dar buvo galima, prelatas gana dažnai važiuodavo į Lietuvą, nes jis ją myli ir pažįsta.

Įvertintas Bažnyčios

Prel. Ambotas yra didis žmogus ir didis lietuvis, tačiau lygiai daug jis yra nusipelnęs ir Amerikai bei katalikų Bažnyčiai. Tą įrodo ir tas faktas, kad jis per Hartfordo vyskupą, Romos buvo paaukštintas ir pakeltas į Šv. Tėvo prelatų eiles. Kadangi neįmanoma yra nors labai bendrais bruožais aprašyti garbingo mūsų tautiečio ir Jubiliato darbuotę tokiame trumpame rašiny, mes turime praleisti daug labai gražių ypatybių ir jo nuveiktų darbų pastoraciniame bei kultūriniame Amerikos lietuvių gyvenime. Tebūnie leista mums šį kuklutį aprašymą užbaigti kuo nuoširdžiausiu linkėjimu jubiliatui dar daug metų darbuotis ir pasišvęsti mūsų tarpe, ir net sunkiausiomis valandomis prisiminti, jog mes jį branginame ir juo didžiuojamės, nes tikrai to užsipelnė. Ad multos annos!

Prelatas savo sukakčiai paminėti šv. mišias atlaikė rugsėjo 16 d., asistuojama kun. P. Sabulio ir kun. W. Pranskaičio. Pamokslą sakė kun. J. Dambrauskas, MIC.

Kennedy politika

(Atkelta iš 3 pusl.)

ginimui ir šis kraštas turės eilę prekių įsileisti be muitų. Tokių prekių gamyba šiame krašte atsiras nelengvose sąlygose. Tačiau Bendros rinkos pagrindinė idėja ir buvo suskirstyti gamybą taip, kad ji visur turėtų patogiausias sąlygas. Glaudesnis bendradarbiavimas su Bendrąja rinka pamažu išplės tą idėją ir Amerikai.

Suprantama, kad patsai įstatymas dar prekybos santykių su Europos Bendrąja rinka nenustato. Dar reikia dėl tų santykių susitarti. Bet įstatymas čia duoda prezidentui plačias galimybes. Ir jeigu jos bus sėkmingai panaudotos, bus pagrindo laukti, kad Amerikos atsiskaitymo su užsieniais balansas pagerės ir aukso atsargų plaukimas į užsienius sustos.

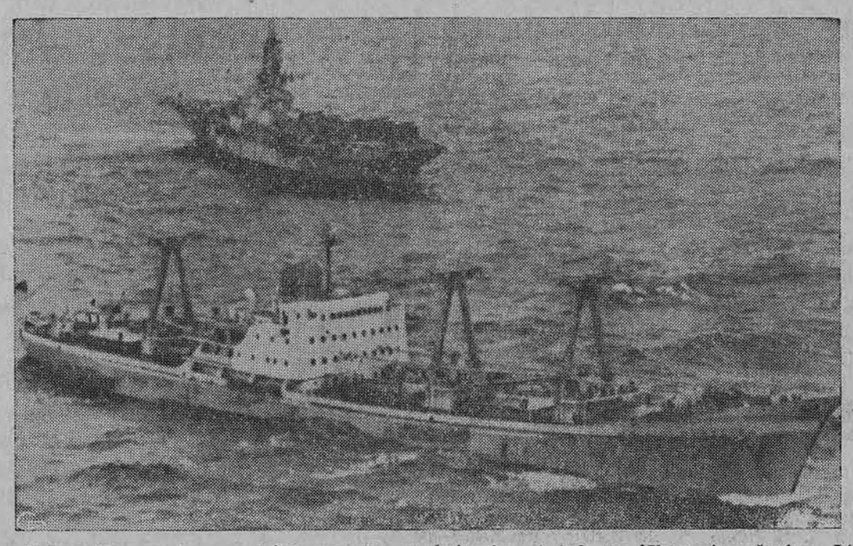

Kanados laivas Bonaventure suteikė pagalbą nukritusiam į Atlantą lėktuvui, vežusiam JAV karių šeimas. Toliau matyti šveicarų laivas Celerina.

Pastabos ir nuomonės

Kur tuščia, kur rausva?

Juozas Gobis, "Vienybės" š. m. rugsėjo 21 d. nr. vėl pradėjo plėšytis tarp tuščio ir rausvo. Esą Drauge rugsėjo 17 d. "V. Jakutis šoko ginti Dan Kuraičio pareiškimus spaudai." Tai labai klaidingas jau pats pirmasis J. Gobio punktas. D. Kuraičio pareiškimo niekam nereikėjo ginti, nes visi, kurie buvo maskolių nualintoje Lietuvoje, tą patį tvirtina. Bet V. Jakutis stengėsi nors kiek J. Gobio paleistas į viešumą rausvas mintis panašiai nusiteikusia me savaitraštyje pataisyti. Jau "Laisv. Lietuva" 18 nr. pastebėjo, jog "Vienybė" dabar gerokai pakolios Dan Kuraitį už tą atvirą tiesą apie okupuotą Lietuvą, kurią taip didelėmis pastangomis nori nuslėpti "Vienybė"... Taigi, kaip jau matėme, D Kuraičio "galas su galu" labai gerai sueina, bet J. Gobio ir "Vienybės" taip ima ir nesueina.

Sakyčiau, gyvoje visuomenėje pasišaudymas žodžiais spaudoje bet kuriuo klausimu būtų visai ne pro šalį, bet kai imama šaudyti iš vienos pusės raus vomis miglomis, tai tenka labai susidūmoti. Anot garsaus antikomunisto dr. F. Schwarz: "...komunistai yra pajėgūs patraukti savo tarnybon daugybę tokių, kurie net visai nesijaučia tarnaują jiems... Antrasis komunizmo padėjėjas, tai naivus tikėjimas, jog galima komunizmą surasti iš jo paviršutiniškojo stebėjimo...". Kitaip sakant, pagal J. Gobį: ..."mano brolis nebūtų galėjęs su vysk. K. Paltaroku, kaip sekretorius, automobiliu važinėti... ne vienas kunigas turi motociklą..." Bet kuo pasibaigė tie pasivažinėjimai, tai J. Gobis ir nesako. Akių šviesybei čia priminsime kun. L. Povilonio bažnyčios statymą Klaipėdoje, ir kuo viskas pasibaigė.

J. Gobis džiaugiasi, jog rusai okupantai visgi duoda išbadėjusiems po saują grūdų, vieną kitą degtuką ir apščiai blogai destiliuoto alkoholio tautos genocidui pagreitinti. Bet gi ir naciai duodavo darbingiems žydams kiek užkąsti, nes dirbamo ji jėga buvo pravarti. V. Jakutis labai teisingai pastebi, jog geležinei uždangai kiek prasivėrus, labai daug išlėktų į laisvę iš maskolių sukurto pragaro Lietuvoje. Jeigu tik po vienų pirmosios okupacijos metų toks didelis procentas bėgo, tai nereikia būti dideliam matematikui, jog suprastumei, kas atsitiktų po keliolikos vergijos metų.

Taigi, V. Jakučiui mestas iššūkis "Tuščia bravūra", sugrįžo bomerangu pačiam J. Gobiui, pasinešusiam ginti neapginamus dalykus. **Simas Mikniūnas**

KUBIEČIŲ PAMALDOS

Kubos pabėgėliai Miami mieste suruošė savo krašto pamėgtosios Cobre Dievo Motinos pamaldas, kuriose dalyvavo daugiau kai 25,000 Kubos pabėgėlių. Pamokslą pasakė vysk. C. F. Carroll, ragindamas kubiečius uoliai stengtis krikščioniš-

kai auklėti savo jaunimą, kad, kai ateis laisvės dienos, naujoji karta įstengtų atstatyti krikščionišką gyvenimą savo tėvynėje.

"Dutch Boy" does it...best!

WISE FOLKS CALL IT "THE 5-year" HOUSE PAINT

Jūs tikrai su tuo sutiksite Boy" dažais. Galite matyti, kai dažote savo namus "Dutch kaip lygiai jie tepa, kaip ekonomiškai jie dengia, kaip gražiai atrodo. Tikrai įvertinti "Dutch Boy" dažus galite tik tada, kai po kelių metų jūsų namai vis dar bus gražūs. Taigi nerizikuokite mėgindami pigius dažus — reikalaukite 'Dutch Boy" dažų savo namams.

YERKES HARDWARE
6832 S. Western
CHICAGO 29, ILL.
PR 6-1300

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

DAINA ELECTRONICS
Sav. Inž. A. Semėnas
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir auto mobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel.: GA. 4-8654 ir GR. 6-4339.

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnav. vietoje $3.00, už dirbtuvės darbą—$10.00 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Parduodama Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists Gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Draugas"

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI valomi. Sienos valomos ir dažomos — J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

5% ANT BONUS SĄSKAITŲ
ir
APDRAUSTA
Didesnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.
MIDLAND SAVINGS
4040 Archer Ave. • Chicago 32

4½% current dividend — 5% on investment bonus
4½% DIVIDENDŲ MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investmento bonus mokame 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokėsime po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta; ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

GRAŽIAUSI POEZIJOS RINKINIAI
Kazys Binkis: Lyrika, rinktinė $2.00
Juozas Mikuckis: Lyrikos kraitis, rinktinė $2.50
Mykolas Vaitkus: Nuošaliu taku, lyrika $2.00
Jurgis Blekaitis: Vardai vandenims ir dienoms $1.50
DRAUGAS
4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE 7-1941

STIRBIS FUEL OILS
Aliejus virtuvei ir krosnims
"Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlock 4-6264
PETRAS STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

GAISRO — AUTOMOBILIŲ — GYVYBĖS, LIGOS
ir visų kitų įvairių rūšių bei "home owners" apdraudomis teiraukitės mūsų agentūroje dėl pricinamų kainų.
Išrašome ir patarnaujame visokių rūšių apdraudas lengvais mėnesiniais išmokėjimais.
BACEVIČIUS
APDRAUDŲ AGENTŪRA
6455 S. Kedzie Ave. PR 8-2233

MOVING
R. ŠERĖNAS perkrausto bldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

MICHIGAN OBUOLIAI
McINTOSH bušelis $1.95
GOLDEN & RED, Delicious ..... Bušelis $2.95
JOHNATHAN ..... " $2.65
GREENING GOLDEN & CORTLAND .... " $2.35
KRIAUŠĖS — Bosc, Howel & Conference " $2.35
APPLE CIDER, galionas ..... 69¢
Dideli balti kiaušiniai, 3 tuzinai $1.49
Vid. dydžio balti kiaušiniai, 3 tuzinai $1.29
Mažo dydžio balti kiaušiniai, 3 tuzinai .... 89¢
Natūralus medus iš bytinų, 5 sv. $1.29
Medus koriuose ..... 39¢
EGG STORE 1924 West 59th St.
Tel. PRospect 6-5347
Atdara nuo 8 v. r. iki 6 v. vak.
Obuolius, pamidorus ir kriaušes galima pirkti ir svarais — pigiai

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS
CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4½%
Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. ..... 9 v. r. iki 5 p. p.
ŠEŠTAD. ..... 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

KETURIOLIKTOJI BALFO RINKLIAVA

1947 metais Detroite, tuomet dar jaunu Balfu tikį, žmonės pirmą kartą pasirodė su aukų dėžutėmis gavtėse. Jie buvo pasiryzę nauju būdu suteikti lėšų lietuviams, atsidūrusiems karo metu sugriautoje Vakarų Euro poje, kurioje tuomet visko trūko. Šios pirmosios rinkliavos varikliais buvo Antanas Dainius ir adv. P. Uvickas, jiems talkininkavo plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei pažįstama E. Paurazienė.

Dvyliką kartų tuo pačiu būdu buvo renkamos Balfui aukos. Tos rinkliavos ne tik sukaupdavo pinigų šalpai, bet ir vaizdžiai liudydavusios amerikiečiams svetimųjų padarytas skriaudas mūsų gimtojo krašto taikiems gyventojams.

Šiemet, už poros dienų ir vėl pradės lankytis į mūsų namus su aukų lapais Balfo rinkliavą vykdantieji žmones. Ne vieną jų mes artimai būsime pažinę, kitų veidai bus tik iš tolo matyti, o vienas — antras gal nedrąsiai peržengs mūsų namų slenkstį pirmą kartą. Visi jie Balfo 76-jo skyriaus valdybos paprašyti sutiko atlikti šią garbingą pareigą. Sutikime visus juos maloniai ir savo dosniu šiam vajui pritarimu pagelbėkime ir padrąsinkime juos. Nurodykime jiems kaimynų lietuvių adresus, jeigu jų pavardžių aukų lape nebūtų. Tada šios rinkliavos rezultatai bus tikrai puikūs, ir mūsų skyrius vėl žygiuos kaip žygiavęs pirmose šios garbingos organizacijos skyrių gretose.

V. Č.

— **BALFO seime,** kuris šįmet įvyks spalio mėnesį Baltimoreje, Detroito skyriu atstovaus Balfo direktorė Elžb. Paurazienė ir Vl. Viskantas.

NAUJAS TĖVŲ KOMITETAS

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės lituanistinės šeštadieninės m-klos mokinių tėvų susirinkimas praėjo gana taikioj nuotaikoj. Tėvai parodė susidomėjimo ir bendradarbiavimo švietimo ir mokyklos ūkiš kuose reikaluose.

Pranešimą padarė ir susirinkimą pravedė buvusi Tėvų k-to pirmininkė Alantienė.

Į naują tėvų k-tetą išrinkti Galina Gobienė, Stefanija Kaunelienė ir Kęstutis Keblys.

Tėvai, kurie dar nėra užsimokėję mokesčio už mokslą, pra šomi nedelsti. Visa tai galima atlikti kiekvieno šeštadienio rytą per pirmąją pamoką pas mokyklos vedėją arba jo įgaliotą asmenį. Tėvai, kurie negali užsimokėti uždėto mokesčio, paduoda pareiškimus bei prašymus Liet. Bend. Det. apyl. valdybai.

Švietimo Vadovas

JAUNIMO ŠOKIŲ VAKARAS

Detroito apylinkės jaunimo choras savo darbą pradeda linksmavakariu, kuris įvyks rug sėjo 29 d., šeštadienį, 7:30 v.v. salėje prie Clark parko. Tai graži proga visam mūsų jaunimui pabendrauti ir smagiai praleisti vakarą. Šįmet tikimasi, kad dar daugiau jaunimo susirinks, todėl šokiams išnuomuota didžioji salė antrame aukšte. Įėjimas visiems nemokamas.

Tenka pasidžiaugti, kad mergaičių choras jau pradeda penk tuosius darbo metus. Todėl šįmet ruošis specialiam koncertui penkmečiui atžymėti. Mišrus jaunimo choras dar tebežengia pirmuosius darbo metus, tačiau pavasario dainų vakaras davė vilčių, kad ateity choras gali išaugti į gražų jaunimo ansamblį.

Nauji choristai ir choristės galės užsiregistruoti linksmavakario metu ir kiekvieną dieną iki spalio 7 d. telef. CR 8-2436. Pirmoji viso choro repeticija įvyks spalio 7 d., sekmadienį, po 10 val. mišių, Ispanų mažoje salėje.

Detroito birutietės ir choristų tėvų k-tetas šitą jaunimui pramogą ruošia choristų malonumui ir viso Detroito apylinkės jaunimo džiaugsmui. Visi be išimties kviečiami dalyvauti ir šokių vakare įsiregistruoti į chorą, nes kiekvienas dainos mylėtojas yra pageidaujamas ir laukiamas.

St. Sližys

MOKSLAS — GYVENIMO RAKTAS

Daug lietuvių jaunuolių mokosi stengdamiesi pasiruošti gyvenimui. Apie juos skaitome spaudoje ir džiaugiamės, kad mūsų lietuviškasis jaunimas eina kartu su gyvenimu, ruošiasi naudingoms profesijoms. Prieš savaitę iš Detroito į Freiburgo universitetą Vokietijoje išvažiavo jauna, gabi studentė Irena Brokaitė, gilinti vokiečių ir rusų kalbų. Tai Jono ir Uršulės Brokų duktė, gimusi Lietuvoje, į JAV atvažiavusi 1948 metais. Gyvendama Detroite, baigė 8 metų Šv. Antano parapijos pra džios mokyklą. Įstojusi į Holy Redeemer aukštesniąja mokyklą ją po keturių metų baigė pirmąja iš mergaičių ir antrąja iš visos mokyklos. Visus keturius metus buvo garbės studentė (Honor student), todėl buvo priimta į "National Honor Society".

Holy Redeemer aukštesniojo je mokykloje pasireiškė organizaciniais gabumais ir buvo išrinkta Y.C.S. (Young Christian Students) pirmininke.

Sėkmingai baigusi aukštesnią ją mokyklą studijavo Marygrove universitete humanitarinius mokslus. Lankydama universitetą visą laiką gavo stipendiją ir kaip labai gabi studentė priimta į Alpha Lambda Delta — National Honor Society for College Women.

Kaip nepaprastų gabumų ir malonaus būdo studentė jau dabar turi galimybės pereiti dirbti į JAV diplomatinę tarnybą, tačiau universiteto mokytojų patariama dar ryžosi gilinti sve timas kalbas.

Išvykstančiai į Vokietiją Irenai jos tėveliai, seserims E. Zubrickienei ir C. Naumavičienei ir jų vyrams padedant, E. ir V. Zubrickų namuose surengė šaunias išleistuves. Jose dalyvavo apie 50 šeimos artimųjų žmonių.

Irenai Brokaitei, didelių gabumų studentei, palinkėta geriausios sekmės ir laimingo sugrįžimo. Prie šių linkėjimų jungiasi ir šias eilutes rašantysis. **P. J.**

ALOYZAS BARONAS DETROITE

Rašyt. Al. Baronas lapkričio 3 d. kaip dr. S. Aliūnas atvyksta į Dainavos rudens balių — vakarienę ir paskaitys pluoštą aktualių humoristinių eilėraščių.

Vakarienės metu bus išpildomi linksmi ir nuotaikingi kupletai. Kupletų kūrėjai ir dainininkai pilnu tempu seka rudens nuotaikose verdantį gyvenimą.

Baliaus rengėjai žada svečiams sudaryti kuo patogiausias sąlygas vakarui praleisti. Puošni salė (kuri bus menininkų de koruota), speciali baliaus nuotaikai programa, gera vakarienė ir puikus orkestras (Zoria) tikrai žada svečiams ypatingą lapkričio 3 d. šeštadienį. Bilietai vakarienei jau platinami. Prie stalų sudaromos grupės iš 8 asmenų. Ko nepasieks platintojai bilietus galima užsisakyti telef.: 8261361. Vakaro pelnas eis administracinio, Dainavos stovyklos, pastato fondui.

PAX ROMANA DAINAVOJE

Spalio 6 — 8 d. Dainavos stovykloje įvyks Pax Romana suvažiavimas. Tai yra Tarptautinė Katalikų Studentų s-ga, kurioje lietuvius studentus atstovauja st. at-kai. Šiuo metu Pax Romana pirmininku yra dr. Vyt. Vygantas, kuris jau trečią kartą tapo išrinktas vadovauti šiai organizacijai.

— **Stropus stovyklautojas,** neseniai baigęs aukštuosius mokslus ir ne kartą vadovavęs Dainavoje vykstančiom stovyklom, pradėjęs dirbti savo profesijoje, prisiuntė Dainavai 300 — dolerių auką. **Jdv.**

Chicagos inžinierių būrelis buvo nuvykęs į South Bend, Ind., pasveikinti prof. S. Kolupailą jo 70 m. amžiaus sukaktuvių proga. Nuotraukoj iš k. į d. gail. ses. A. Rimkevičienė, inž. Rimkevičiaus žmona, inž. J. Slabokas, Tech. Žodžio adm., S. Šatienė, inž. D. Šatas, Liet. Inž. ir Arch. s-gos pirm., Šliupienė, prof. S. Kolupaila, Kolupailienė, prof. S. Dirmantas, inž. Kaunas, Didžiulienė.

Nuotr. I. Bartkaus

MŪSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS REIKALAI

Rugsėjo 21 d. Grand Rapids šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto pirm. K. Prelgausko iniciatyva, buvo sušauktas tėvų norinčių ir leidžiančių savo vaikus į lietuvišką šeštadieninę mo kyklą susirinkimas, kuriame bu vo aptarta įvairūs klausimai.

Pranešimus padarė K. Prelgauskas ir buvęs mokyklos vedėjas Pr. Turūta, kad šiems mokslo metams gautos mokyklai patalpos iš vietinės lietuvių parapijos kleb. kun. W. Jude.

Turime vaikučius siųsti į lietuviškumo židinį — mokyklą, kad augančioji karta būtų tikrai susipratusi ir išaugtų lietuviškų dirvonų darbininkais. Jei šiandien mes išgirstame šiame krašte lietuvišką žodį, žinokime, kad jis neiškrito iš Marso, bet buvo puoselėjamas seniau atvažiavusių lietuvių, kuriais šiandien daugeliu atvejų galima pasididžiuoti ir pasirinkti sau pavyzdžiu.

Mokykloje mokslas prasidės rugsėjo 29 d. 11:30 v. r. Susirinkusieji Tėvai pageidavo, kad aukščiau minėtu laiku tėvai atsiųstų savo vaikučius į mokyklą.

Kaip pereitais, taip ir šiais mokslo metais, sutiko dirbti mokykloje patyręs mokytojas Pranas Turūta. Tėvų k-tas, tėvams prašant, pasiliko tas pat kaip ir pereitais metais.

Tėvas

Philadelphia, Pa.

MOKSLO METUS PRADĖJUS

Philadelphijos LB šeštadieninė mokykla rugsėjo 22 pradėjo pamokas, bet mielai dar laukiami ir nauji mokiniai; tik prašome nenudelsti, kad be reikalo nesitrukdytų darbas. Šalia pradinės mokyklos skyrių veikia ir aukštesnioji mokykla, kuriai va dovauja prof. J. Puzinas. Primename, kad mažiau lietuviškai mokantiems jaunuoliams prie aukštesniosios mokyklos organizuojami, T. Gečienei talkininkaujant, specialūs kursai, kurie darbą pradeda rugsėjo 29 d. 10 val. r., Romanauskų bute, 1139 W. Wingohocking Str., Philadelphia 40. Aukštesniosios mokyklos ir specialiųjų kursų reikalais prašome kreiptis į prof. J. Puziną, tel. GL 7-0358.

Pittsburgh, Pa.

Balfo susirinkimas. Balfo rėmėjai ir nariai — retas dalykas Pennsylvanijos lietuvių tarpe. Lietuvių ten yra dešimtimis tūkstančių, o balfininkų — tik keli šimtai.

Rugsėjo 30 d. Pittsburghe, šv. Kazimiero parapijos salėje šaukiamas Balfininkų susirinkimas, kuriame prakalbą pasakys kan. J. B. Končius, neseniai lankęs Europą ir gerai žinąs ten esančių lietuvių skurdą.

Waterbury, Conn.

Maironio sukakties minėjimas

Maironio 100 metų gimimo su kakčiai paminėti akademija - koncertas įvyks sekmadienį, spa lio 7 d. 3 val. p. p. Šv. Juozapo parapijos salėje Waterbury.

Paskaitą apie Maironį skaitys poetas Stasys Santvaras iš Bostono. Bostoniškiai solistai — Daiva Mongirdaitė ir Stasys Liepas atliks koncertinę programos dalį. Jiems akomponuos taip pat bostoniškis muzikas kompozitorius Julius Gaidelis. Jaunas aktorius Algimantas Že maitaitis padeklamuos Maironio kūrybos.

Waterburio ir apylinkės lietuviai kviečiami akademijoje - koncerte dalyvauti ir savo atsilankymu pagerbti tą didį mūsų tautos dainių bei atgimimo pranašą Maironį. **M. K.**

Būti visai teisingu žmogumi, tai aukštas pašaukimas, nes žinojimas, kad yra pasaulyje žmonių, niekada nemeluojančių, saugo nuo melavimo nesuskaitomą daugybę žmonių.

— **Fr. W. Foerster**

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
SEPTEMBER — RUGSĖJO 28, 29, 30 D. D.

LOUIS PHILLIPPE V. S. O. P. BRAND COGNAC BRANDY	Fifth	$5.59
CUSENIER IMPORTED THREE STAR COGNAC	Fifth	$3.98
DA SILVA 10 YR. OLD PORTUGAL BRANDY	Fifth	$3.49
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	$4.89
RICCADONNA Imported VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle		$1.19
KRON BRANNVIN. IMPORTED AQUAVIT	Fifth	$3.98
MOLINOS DRY WHITE PORTUGAL WINE	Fifth	.69
BARCLAY DISTILLED LONDON DRY GIN 90 PROOF	Fifth	$2.69
CHATEAU NIAGARA, NEW YORK STATE CHAMPAGNE, PINK CHAMPAGNE, SPARKLING BURGUNDY	Fifth	$1.98
YUSAY PILSEN BEER Case of 12—12 oz. Throw Away Bottles		$1.39

HERE'S A HOT TIP
FOR INVESTORS WHO HAVE HAD THEIR SHARE OF UPS AND DOWNS
OPEN A SAVINGS ACCOUNT NOW
GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC.
4 3/4 %
CURRENT ANNUAL DIVIDEND PAYABLE QUARTERLY
• HIGH YIELD
• NO DANGER OF MARKET FLUCTUATION
• AVAILABILITY
• INSURED SAFETY
• FREE POSTAGE BOTH WAYS
• FREE "GIFT FOR THRIFT" (A CHOICE OF NOVELTY COIN BANK)
• WRITE FOR DESCRIPTIVE LITERATURE
CUT ON DOTTED LINE
GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
VISALIA, CALIFORNIA • OR FOR SPEEDY SERVICE MAIL TO GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC. • P.O. BOX NO. 908, VISALIA, CALIFORNIA
☐ I ENCLOSE CHECK FOR $_____ PLEASE SEND PASSBOOK
☐ PLEASE SEND FULL INFORMATION ON GUARANTEE SAVINGS & LOAN. DEPT N H
NAME_____
ADDRESS_____
CITY_____ STATE_____

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., VIctory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. „ 9 „ 4 „ „
Trečiad. uždaryta visą dieną.
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. „ 9 „ 8 „ „
Šeštad. „ 9 12:30 „

4 1/2 % anticipated dividend on investment accounts

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575

DETROIT, MICH. SKELBIMAI

DETROITO BIZNIERIAI IR PROFESIONALAI

VINCAS KIRŠINAS
11420 Steel Avenue
Detroit 27, Michigan
Tel. WE 4-6165
GENERAL CONTRACTOR

Atlieka įvairius statybos pertaisymo darbus — stalininkystės, cemento, mūrijimo, elektros, plumbingo, dažymo.

LITHUANIAN MELODIES RADIO VALANDA
Šeštadienį — 4:30 — 5:30
Detroito — W.J.L.B. — 1400 k.
15756 Lesure Avenue
DETROIT 27, MICHIGAN
Tel. BRoadway 3-2224

W. Wirtz (kairėje), čikagietis, naujas darbo sekretorius, sveikinasi su buvusiu darbo sekretorium Goldberg, kuris paskirtas aukščiausio teismo teisėju.

BUVO SĄMOKSLAS PRIEŠ MALDĄ – KAM EILĖ PO JOS

(Atkelta iš 1 psl.)

Teismo vienpusiškumas paskatino ir vietose pareigūnus daryti sprendimus, pasiteisinant so fistiniais argumentais. Šiuo atveju — Bažnyčios ir Valstybės atskyrimu, konstitucija ir t.t. Iš tikrųjų čia ne įstatymai taip liepia daryti, bet tam tikruose sluoksniuose stiprėjanti segregacijos dvasia — religinė segregacijos dvasia. Segregacijos esminis elementas ne vienų žmonių atskyrimas nuo kitų, bet tuo atskyrimu rodomas žemesnis tų kitų traktavimas, jų laikymas menkesniais piliečiais, nepripažinimas jiem tų teisių, kurias turi visi kti. **Yra religiniu pagrindu vykdoma segregacija, kada kai kurie protestantiško, žydiško, bedieviško tikėjimų atstovai staiga panoro save pastatyti aukščiau ir mažinti kito tikėjimo vaikų teises.**

Iš esmės vaikas, ar jis mokosi parapinėje mokykloje ar valdinėje, yra tokis pat vaikas, siekiantis mokslo. Bet kai kurie žmonės, nors kovoja prieš rasinę segregaciją, patys praktikuoja religinę segregaciją.

*

Šiuo tarpu trečias ir paskutinis faktas. **Catholic Star-Herald,** Camden, N. J., vyskupijos laikraštis paskelbė savo redaktoriaus Msgr. Salvatore J. Adamo drąsią ir toli siekiančią mintį: "reikalas yra aiškus" turėti katalikų dienraštį... Nėra reikalo kartoti argumentų, kuriais pasisako už tokio dienraščio leidimą. Įdomiau, kaip jį supranta: ar tradiciniu būdu kaip baž tinių žinių laikraštį? Ne, pagal autoriaus samprotavimus vyskupai turėtų tik paskirti vyriausią redaktorių, ir laikraštis turi būti vadovaujamas pasauliečių, laisvas "nuo bažnytinės (clerical) kontrolės, bet ištikimas Bažnyčios idealam".

Į tą šviesią mintį tuojau atsiliepė **The Witness,** Dubuque, Ia., arkivyskupijos laikraštis. Atsiliepė neigiamai — pasisakė prieš katalikų dienraštį. Argumentai: Dubuque ir kitur buvę mėginimai leisti katalikiškus dienraščius ir — nepasisekė. O nepasisekė ir nepasisektų, nes **"Amerikos katalikai paprasčiausiu būdu neparemtų katalikų dienraščio. Reikės dešimtmečių Amerikos katalikam, iki bus suprastas katalikiško dienraščio reikalas ir realumas".** Tik kitoje generacijoje tai būsią galima, o dabar reikią tenkintis savaitiniais... Taip galvoja vienas iš atstovų katalikų, kurių Amerikoje skaičiuojama 42 milijonai, o atskirose tirštai gyvenamose vietose jų esą 44,27,35,19,20,29, 24 proc. bendro gyventojų skaičiaus.

*

Paskutinius dalykus skaitydamas, gali pasidaryti dvi išvadas. Viena, **keisti Ameriką iš vidaus, t. y. vykdyti nureliginimą ir laicistinimą, gali sektis, kai katalikai neturi drąsos sukurti priemonių, kurios formuotų viešąją opiniją.**

Antra, **koki drąsūs ir optimis tai ir betgi realistai pasirodė Amerikos lietuviai katalikai, kurie per keliasdešimt metų įrodė, kad jie, tik sauja, palyginti su Amerikos katalikų gausybe, gali leisti savo dienraštį ir jį ne uždaryti, bet palaipsniui gerinti.**

J. B.

Gėdinti melagį, pajuokti kvailį ir ginčytis su moterim — yra tas pat, ką semti vanduo rėčiu.

Nuo tų trijų dalykų gelbėk mus, Dieve! — **M. Lermontov**

PAJIEŠKOJIMAS

Jieškomi: IRENA JUCIUS, BERNARDAS GERČIUS ir NIJOLĖ ŠIMONYTĖ, baigę 1953 m. Harper aukštesniąją mokyklą. Kreiptis: Phil Rasmussen, LU 2-5524.

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

LITUANISTINIŲ MOKSLO METŲ PRADŽIOJ

Bene gausiasia mokinių skaičiumi visam Š. Amerikos kontinente Toronto Maironio vardo lituanistinė šeštadieninė mokykla šiemetinius mokslo metus pradėjo rugsėjo 15 d. su 450 mokinių.

Vietoj pasitraukusio J. Gustainio, mokyklai vadovaus J. Andriulis. Mokyklos tarybos pirmininku pernai buvo Prisikėlimo parapijos klebonas T. Placidas, OFM, šiemet bus Šv. Jono parapijos klebonas kun. P. Ažubalis (jie keičiasi pamečiui).

Rugsėjo 23 d., po pamaldų, Prisikėlimo parapijos salėje įvyko mokinių tėvų susirinkimas.

Plačią pr. metų mokyklos darbo apžvalgą pateikė tėvų k-to pirm. Petrauskas, revizijos k-jos aktą perskaitė Abromaitis.

Susirnkimui pirmininkauti pakviestas Silv. Čepas, sekretoriauti — Urbonienė.

Kadangi torontiškė šeštadieninė m-kla glaudžiai po savo sparnu apie pusę tūkstančio lietuviukų, tai ir piniginis metinis balansas — siekia tūkstančius dolerių. Neskaitant pernai metais sumokėtų šeimų mokesčio pinigų (po 10 dol. nuo šeimos), netoli trijų tūkstančių dar gauta aukomis. Stambiausieji aukotojai — Prisikėlimo parapija su 1,100 dolerių, Šv. Jono parapija ir Kredito koop. "Parama" — po 500 dolerių. Kitos institucijos ir organizacijos — aukojusios po mažiau.

10 šeimų (dėl neturtingumo) buvusios atleistos nuo mokesčio, bet keletas — atsiradę ir tokių tėvų, kurie nei prašėsi nuo mokesčio atleidžiami, nei to mokesčio mokėjo. Atrodę, tarytum tų tėvų visai nebuvę.

Pernai ir ankstyvesniais metais už m-klos patalpas Separate School Board nereikėjo mokėti nuomos, šiemet gi — jau reikės. Po 40 dolerių už kiekvieną šeštadienį. Kadangi mokslo metų bėgyje, berods, bus 32 mokslo šeštadieniai, tas jau sudarys 1,280 dol. Dėl tos tad priežasties, tėvų k-to ligšiolinis pirm. Petrauskas pasiūlė pakelti šeimų mokestį nuo 10 iki 15 dol. — Pasiūlymui niekas neprieštaravo.

Priėjus prie tėvų k-to rinkimo punkto, smarkiai plota ir prašyta pasilikti pareigose senasis k-tas, tačiau p-kas smarkiai pasipriešino, pareikšdamas, kad ir taip jis išbuvęs k-te tris kadencijas.

Rinkimų metu, balsuojant pusiau slaptu balsavimu, balsų dauguma į komitetą išrinkti:

Akelaitis, Ignatavičienė, Empakerienė, Jagėlienė ir Chvedukienė. (Akelaitis ir Chvedukienė iš pernykščio k-to). Revizijos komisija — senoji paprašyta pasilikti pareigose. *Pr. Al.*

PROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda pelningą restoraną ir likerių biznį. 3 butai po 4 kamb. Metinės pajamos $70,000—$75,000. Agentai prašomi nesikreipti. **ALbany 2-9408.** Sekmad. uždaryta.

Parduodama taverna ir restoranas fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. **LU 1-1026.**

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke išnuom. didelis kambarys su atskiru įėjimu ir visais kitais patogumais. Vyrui. **GR 6-3069**

Išnuom. mieg. kamb. moteriai. Galimybė naudotis virtuve ir vonia. Tel. **847-4262.**

Išnuom. 5 kamb. butas, be vonios, pečiais šildomas. Kreiptis — 4508 S. Honore St. (2-me aukšte iš šono).

CONTRACTORS

Statome gyvenamus namus ir kitokius biznio pastatus

Petrauskas Construction Co.
2523 W. 69th St. PR 8-3792

NAMŲ TAISYMO KONTRAKTORIUS
Alumin. langai, durys ir langų stogeliai įdedami papigintomis kainomis.
JUOZAS VENCKAUSKAS
5532 So. Hermitage Avenue
Tel. HE 4-0626, po 6 val. vakaro

DĖMESIO!

Gražių vizitinių kortelių
reikia
DRAUGAS
spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai prieinama kaina
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILLINOIS
Skambinkit LUdlow 5-9500

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVĖLIS
*
yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai. Išleido Kunigų Vienybė, 2 pataisyta laida. Kaina $3.50. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

2 butų 7 metų mūras arti parko, dideli modernūs kamb., alum. langai, garažas. $41,000.
3 butų mūras arti Maria High, naujas gazu šildymas, garažas. $34,500.
Pajamų bungalow, 2 atskiri butai po 4 kamb., naujas šildymas, arti parkas, mokyklos. $19,500.
Arti mūsų 4 kamb., 9 metų mūras, aukštas stogas, garažas, $18,800.
Moderni rezidencija 7 kamb. ant 55 pėdų loto prieš parką — tinka žmogui, kurs matė ir lygino gerus namus. $35,800.
Naujas gražus biznio mūras — likerio prekyba, taverna ir didelis luxus butas, kaina numušta, matysite patys.
Apkaltas medinis 5 kamb., naujas šildymas gazu, garaž., prašo $14,000.
Ant kampo 2 butų mūras, ir dar 3 kamb. sausam rūsy, atskiri gazu šild., mūro garažas. $27,700.
Didelis 6 kamb. mūras, garažas, alyva šild., tvirtas namas, gera vieta, $19,950.
Savininkas lietuvis parduos pigiai 15 metų maisto prekybą. 2 aukštų mūra, du butai — didelis ir mažas, labai gera vieta ir didelė klientūra. Savininkas užaugino šeimą ir padarė atsargai pinigu.
Ne palocių, bet gavome puikų mūro namą. 6 kamb. air cond., karpetai, sausas, medžiu iškaltas rūsys — baras — naujas gazu šildymas, moderni vonia ir virtuvė, garažas, daug priedų. $18,800.
Atskiri du namai už $22,000, mūrinis ir medinis, keli blokai nuo parko. Pasiseks nupirkti jeigu laiku matysite.
Kodėl ilgai ieškote? Kai prie mūsų ofiso yra puikus 6 kamb. mūras ir 2 auto mūro garažas už $18,500.
Alga maža — pajamų trūksta — štai Jums apie $5,000 nuomos iš mūro namo, kurio kaina tik $19,950.
Jeigu sau gyventi arti Jaunimo centro — 9 kamb., 4 mieg. mūro rezidencija, ant 60 pėdų sklypo, garažas, sodas, kaina pavydėtina.
Medinis apkaltas, 3 butai, šalia tuščias lotas — prie Jaunimo Centro — tvarkingas namas — dideli butai. $20,000.

K. VALDIS REAL ESTATE
2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

6 kamb. mūras, puikiai įrengtas rūsys, nauja elektra, 2 a. garažas, daug priedų. Tik $16,900.
2 po 4 kamb. beveik naujas. 30 p. sklypas. Atskiri šildymai gazu. Apsaugotas nuo potvynio rūsys. Alum. langai, 2 a. garažas. M. parke, $37,400.
Gražus 4 kamb. med. Galima įrengti 2 k. viršuje. Apsaugotas nuo potvynio rūsys. Puiki vieta M. parke. $16,800.
Baigiamas statyti. Liuksus 6 ir 3 kamb. viename aukšte, dviem šeimom namas - rezidencija. Pora blokų į pietus nuo M. parko. Pamatykite, sužavės jus.
2 po 5 kamb. ir 3 kamb. rūsys. Mūras. Pilna apsauga nuo potvynio. Platus sklypas, alumin. langai, 2 a. garažas. Arti Maria High. $31,900.
Prieš M. parką beveik naujas 5 kamb. "expandable", 2 a. garažas. Tik $22,500.
9 visai nauji mūr. modernūs namai po 3 ir 4 mieg. Nuo $17,000 iki $22,500.
1½ a. mūr. 5 ir 4 kamb. Naujas karšto vand. šildymas. $23,900.
8 metų mūras. 4 mieg., 2 pilnos vonios, šildymas gazu, 2 auto. garažas, šoninis įvažiavimas. Tik $23,000.
7 kamb. mūr. Moderni virtuvė, kilimai, karšto vand. šildymas gazu, 2 auto. garažas, M. parke. $18,600.
5 ir 6 kamb. Naujas šildymas gazu. Modernios virtuvės, kilimai abiejuose butuose, 2 a. garažas. M. parke. Tik $26,900.
3 butų mūras. šildymas gazu, plytelių vonios, garažas $27,500.
Graži mūro rezidencija, 3 mieg., kilimai, šildymas gazu, įrengtas rūsys, alum. langai, garažas, platus sklypas. $21,600.
Turime daug apartmentinių namų, senesnių ir naujų. Pora iš jų geri pirkiniai. Pasiteiraukite.

NERIS REAL ESTATE
6924 S. Western Avenue Telef. 471-0321

3—4 gražus mūr. Brighton Parke. Centr. gild. 2 maš. gar. 30 p. sklypas. $21,900.
3—6 labai gerai užlaikytas mūras Aušros Vartų parap., gazu šild. gar. $19,000.
2—6, 1—4 Brighton Park, centr. šild. 30 pėdų skl., garažas. $26,500.

REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
ŠIMKUS
4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

LEMONTAS KVIEČIA JUS
Nauji įvairaus dydžio mūriniai namai prie bažnyčių, vaikų darželio ir gimnazijos. Visi miesto patogumai. Eilė senesnių namų mieste ir priemiesčiuose, ąžuolais apaugusiais. Pasirinkimas komercinių, apartmentinių ir rezidencinių sklypų. Saugam investavimui farmos, žemės sklypai su medžiais. Patogus susisiekimas.
Dr. J. BRIEDIS—REAL ESTATE
110 — 127 St., Lemont, Ill.
(1-as ūkis į vak. nuo State g-vės)
CL 7-7388

Atdara sekmad. nuo 2 iki 5 v.
Duokite pasiūlymą — Naujas namas, 4 miegamieji, 2 plytelių vonios, gazu-karštu vand. apšildymas, alum. žieminiai langai ir sieteliai.
6517 S. OAKLEY AVE.
BE 3-1739

HELP WANTED — MOTERYS

LABORATORY TECHNICIAN
Experienced
75-bed General Hospital with 62-bed expansion in near future. College town of 12,500. Hospital service area pop. of 25,000. Midway between Chicago and Detroit, on Rte. 1-94. Salary open. Excellent Fringe Benefits. Write:
Mrs. R. D. Globensky,
Sheldon Memorial Hospital
Albion, Michigan

Reikalinga moteris lengvam namų ruošos darbui ir prižiūrėti vaiką. Gyventi vietoj. Atskiras kamb. ir vonia. Šiaur. Chicagos priemiesty. Rašykite: DRAUGAS, adv. 5802, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill.

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

Mūrinis 7 metų, 3 mieg., kilimai, garažas. Bargenas už $20,900.
Mūrinis 1½ a., 5 ir 4 viršuj su dviem įėjimais. M. p. Tik $21,900.
Medinis 4 kamb., rūsys rad. šildymas gazu. M. p. $10,400.
Mūrinis 5 kamb., garažas, naujas šildymas. 59-ta ir Mozart. $16,800.
Mūrinis 3 butai, šalia mūsų įstaigos. Naujas šildymas. $30,900.
Mūrinis 2x4, garažas. 30 p. lotas. M. p. Tik $20,000.
Mūrinis naujas: butas ir pilnai įrengtas grožio salionas. $34,500.
Mūrinis 2x5, garažas, 69 ir Talman, skubiai už $27,900.
Mūrinis 4 mieg., garažas, į rytus nuo Western, $16,500.
Mūrinis 8 metų, 3 mieg., garažas, įrengtas rūsys su baru ir baldais, M. parke, $22,700.
Mūrins naujas 2x5½ su 3 mieg., 40 p. lotas, atsk. šild. gazu, Gage p., $39,800.
Mūrinis 3 mieg., garažas, arti M. parko apylinkės, $11,900.
Mūrinis 2x5½, platus lotas, alyva šild., 61 ir Talman. $26,800.
Mūrinis 6 kamb. 3 mieg. arti Maria High, naujas gazo šid., garažas, 30 p. lotas, $17,700.

KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St., HE 6-5151

2-jų aukštų mūr. 5 ir 6 kamb modern. virtuvės, atskiros gazu šildymo sistemos. Garažas. Arti 57-os ir Campbell $27,500.
2-jų aukštų mūr. 6 ir 6 kamb. Alyva šild. Arti 62-os ir Washtenaw. $26,800.
2-jų aukštų med. su moder. "face stone" priekiu, 4 ir 4 kamb., gazu šildymas. Garažas. Arti 53-čios ir Washtenaw. $17,900.
2-jų butų, 6 metų mūr. 2½ vonios. Alyva šildymas, garažas, Marquette parke. Skambinti poniai Olgai. $41,750.
4 butų mūriniai Marquette Parko apyl. Pasirinkimas iš 8 namų. Kainos nuo $49,500.
1½ aukšto mūr. 6 ir 4 kamb. Platus sklypas. Gazu šildymas. Spalvoti vonios įrengimai. Arti 71-os ir Washtenaw. $23,900.
2856 S. Homan Ave. $22,500. 2 mai: 1-as 2-jų aukštų mūrinis, 4 ir 5 kamb.; 2-ras 5 kamb. mūrinis. Gazu šildymai. Garažas. Aukštos pajamos. Reikia pamatyti, įvertinti.
3 but. mūrin. 4—5—3, nauj. atrem., atskira gazu šiluma, garaž., arti 57 ir Campbell. Nužem. kaina. $24,900.

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais
J. BACEVIČIUS
BELL-VARPAS
REAL ESTATE - INSURANCE - NOTARY PUBLIC
VAL.: kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštad. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p.p.
6455 So. Kedzie Avenue. Tel. PRospect 8-2233

Mūr. 4 kamb., 30 p. sklypas, Gage Parke. $11,000.
Mūr. 2 po 6, geras, Brighton Parke.
Mūr. 2 po 4, Brighton Pke. $17,000.
Mūr. 3 metų, 2 po 5½ kamb. Marquette Parke.
Mūr. 5 ir 6 kamb. Brighton Parke. $22,500.

CICERO—BERWYN
2-jų butų namas — 4 ir 4 šviesūs kamb., 45 p. sklypas. Pilna kaina tik $9.500.
Parkholme mūrinis 2 butų: 2 po 6-šis kamb., mūrinis garažas.
Tvirtas mūrinis Geral prižiūrėtas. 3 butai po 5 kamb. (3 miegamieji). Pilnas sklepas. 2 aut. garaž.

ŠIMAITIS REALTY, INSURANCE
2737 West 43rd Street **4936 W. 15th St., Cicero**
Tel. CLiffside 4-2390 **Tel. OL 6-2233; OL 2-8907**

Pajamų nuosavybė, jaunas sodas, rami, graži vieta, senatvė verčia parduoti, įmokėti tik $500. Savininkas duos morgičių 5%.
5 akrai bet kokiam biznui, visi patogumai, reikia pamatyti, pigiai.
6 kamb. mūrinė resid., šildymas gazu, $1.500 įmokėti, už $16,500.
7 metų namas, garažas, sodas, 2 akrai ąžuolyno, savininkas Floridoj.
P. ABROMAITIS REALTY, 1005 Porter St., Lemont, Ill., CL 7-6675

Marq. P. 1½ mūr., 6-4k., gar. $22,900.
Mūr. 2x4, gas. šil., gar. — $17,900.
Pigiai, nes sav. išvyksta.
Turime gerų bargenų, patikrinkite.
BUDRECKAS
2742 W. 43rd Str. LA 3-3384

Gage Parke, arti Jaunimo Centro. parko, mokyklų ir bažnyčių už geriausią pasiūlymą turi būt parduotas 7 kamb. mūr. rezidencija. Didelis sklypas. Ideali nuosavybė šeimai su vaikais.
A. Norkus Real Estate
2405 W. 51st St. WA 5-5030

UŽ $19,500 NAMAS SU PAJAMOM
8 metų mūr. Apačioje 4 kamb. butas. Viršuje 2 kamb. ir vonia su visai atskiru įėjimu. Kilimai. Sieninis šaldytuvas. Gražiai ištaisytas rūsys. 30 pėdų sklypas.
TIK $16,500
6 kamb. mūr. rezidencija Marquette Pk. Apžiūrėkite! Savininkas turi būtinai parduoti.
DU NAMAI
Ant vieno sklypo. Vienas — krautuvė ir 3 butai, kitas — vieno buto. $280 mėn. pajamų. Pigu. Verta dėmesio!
GERAS PIRKIMAS
Pietų Vakaruose ant 45 pėdų sklypo 7 metų 5½ kamb. mūr. namas. Garažas. Šoninis įvažiavimas. Arti mokyklos.
PRIE JAUNIMO CENTRO
3x6, mūr. Gazo šiluma. 75 pėdų sklypas. 2 auto garažas. $26,500.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel. WAlbrook 5-6015

Marquette Parke, mūr. 1½ aukšto 6 ir 4 kamb., nebrangus.
Prie 73-čios ir Talman. Mūr. 5 butų. Geras pirkinys.
69-ta ir Oakley. Nauji bungalow po 5½ kamb. Tik $17,500.
VAINA REALTY
2617 W. 71st St. RE 7-9515

16 BUTŲ — GELTONŲ PLYTŲ
1534-36-38 N. CLAREMONT AVE.
7 po 4 kamb. ir 9 po 3½ kamb. Visi su vonia ir miegamuoju. Butai nepakeisti. Puikiam stovy. Dienomis skambinti **VI 2-4406;** vakarais ir sekmad. **EV 4-7128**

CICEROJE GERIAUSIAS PIRKINYS — 2 butai po 6 kamb. Naujos vonios. Spintelės virtuvėje. 37 p. sklypas. Mokesčiai tik $238. $29,900; įmokėti $7,000. SVOBODA, 6013 Cermak Rd., Cicero, OLympic 2-6710 arba BIshop 2-2162.

HELP WANTED — VYRAI

Reikalingi prityrę "Die" ir Machine Set-up" vyrai
MACHINE SHOP DARBUI.
Turi būti blaivūs, pastovūs ir patikimi. Kreiptis pirmadienį.
2524 S. Blue Island Ave.

Reikalingas
Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656

TAVERN — Established — Successful
SAVANNAH, ILLINOIS — The Best Corner Location
Principal offers for immediate sale.
Fully equip. and bldg. containing 3 apts. plus liv. qtrs. on 2d fl. Ground fl. has tavern and beauty shop. Bldg. 75 pct. leased. Ann. income $7,600. Total price for business and property $52,500 with a down payment of $20,000 necessary. Balance on contract.
PAUL HOLSHOUSER, Owner
Rural Route 1, Thomson, Illinois Phone 3443

PROGOS—OPPORTUNITIES

TAVERNA — ĮSIGYVENĘS, PELNINGAS BIZNIS.
Savannah, Ill. — Geriausia kampinė vieta. Nori tuojau pat parduoti. Pilni įrengimai ir namas su trimis butais, plius gyv. patalpos 2-me aukšte. Apačioje taverna ir grožio salionas. Namas 75 procentų išnuom. — "leased". Metinės pajamos $7,600. Pilna kaina už biznį ir nuosavybę $52,500, įmokėti $20,000. Skola pagal sutartį—"contract".
PAUL HOLSHOUSER, Savininkas
Rural Route L, Thomson, Illinois Telefonas 3443

Skaitykite ir platinkite dienrašti "Draugą"

REAL ESTATE

CONTRACTORS

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ
REPUBLIC 7-8949
2301 W. 69th St., Chicago

A. ABALL ROOFING
Įsteigta prieš 48 metus
Gutters, Downspouts, Stogai, Dumtraukiai Pataisomi. Išsmalinami arba dedame naujus. Stogai atnaujinami (re-coated) su fiber-asphaltu, 5 m. garantija. Dedame naujas "copper-alloy" rinas — "gutters"; niekad nereikia dažyti. Kaina ta pati kaip ir "galvanized". Dažymas iš lauko, "Tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Nemokamai apskaičiuojame; žemiausios kainos. Darbas garantuotas. Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047, RO 2-8778

STANKUS CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas: PRospect 8-2013
2741 WEST 69th St.
Chicago 36, Illinois

HEATING CONTRACTORS
Statome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus.
Vienintėliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Avenue
Chicago 23, Illinois
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Žemaitis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2501 West 69 Street
HE 4-7482 436-5153

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus.
7304 So. Rockwell Street
Tel. GRovehill 6-7875

"NIDA" BUILDERS, INC.
STATOME NAUJUS NAMUS, VASARVIETES, GARAŽUS IR ATLIEKAME VISUS NAMŲ PATAISYMUS PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.
ST 3-0703 CL 7-2094 Chicago, Ill.

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
Telefonas VI 7-3447
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

MASTER DECORATING
DAŽYMAS — DEKORAVIMAS (VIDUJE IR IŠ LAUKO). KLIJUOJAME SIENINĮ POPIERIŲ.
Skambinti **Algimantui Dikiniui**
GA 5-5867

Remkite "Draugą"

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

Apsimoka skelbtis "DRAUGE
nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos

Kan. dr. J. B. Končius, Punsko klebonas kun. Šumauskis ir choristai

KOMUNIZMO DARBAI VISUR VIENODI

Uždaromos mokyklos komunistinėj Lenkijoj

Draugo korespondentas

Kai Lenkijoj lankiausi 1957 metais, susidarė įspūdis, kad lenkų tauta katalikybės atžvilgiu yra labai vieninga, uoli ir tada buvo manoma, kad komunistinis režimas nedrįs pradėti religinį gyvenimą persekioti. Dabar po 5 metų matyti didelių pasikeitimų religinio gyvenimo srity, ypatingai paveiktas jaunimas ir valdžios tarnautojai.

Nesilaikoma susitarimo

Kai 1956 metais kardinolas Wyšinskis susitarė su Lenkijos komunistiniu diktatorium Gomulka dėl šiokio tokio bendradarbiavimo valstybės su Bažnyčia, atrodė, kad ous ramyoė ir bus suaukta geresnės ateities. Tačiau šis susitarimas, kaip ir visi komunistų pažadai, liko tik ant popierio, o gyvenime viskas eina priešingai.

Buvo pažadėta, kad tėvams prašant religijos dėstymas mokyklose bus visur įvestas ir valdžia religijos mokytojams atlygins, kaip ir kitiems mokytojams. Jau 1958 m. visokiais pretekstais smarkiai pradėta religinis mokymas iš mokyklų šalinti. 1960 m. jau bemaž iš visų mokyklų tikybos dėstymas buvo pašalintas. 1961 metais katalikų privačias mokyklas, vedamas vyskupijų, vienuolių ir seselių, vieną po kitos valdžia konfiskavo. Šiais metais atėmė net ir mažąsias kunigų seminarijas. Net ir kardinolo Wyšinskio prirengiamąją seminariją Varšuvoj neseniai uždarė ir ją panaudos kokiai nors valdžios mokyklai.

Šių metų liepos 24 d. ryte slaptoji policija — U. B. (Užond Bespieczenstwa — saugumo administracija) 20 asmenų, civiliai apsirengę, įsiveržė į seserų felicijonių namus ir į jų vedamą gimnaziją Varšuvos priemiesty Waver. Atvykę jie įsibrovė į visus seselių kambarius, už poros valandų pareikalavo atiduoti jų vestos gimnazijos raktus ir įsakė per kelias valandas išsikraustyti į seselių motiniškus namus antroj bažnyčios pusėj. Seselių koplyčią su Švč. Sakramentu irgi užrakino. Po to jų viršininkas parodė vidaus reikalų ministerijos raštą, kuriame pasakyta, kad jų gimnazija, mergaičių bendrabutis ir seselių mokytojų kambariai nuo šios dienos yra perimti valdžios nuosavybėn.

Seselės su ašaromis apleido joms taip brangią mergaičių auklėjimo įstaigą, kuri žmonių aukomis buvo baigta statyti 1923 m. 90% lėšų statybai buvo suaukoję Amerikoje gyveną lenkai.

Apiplėštos seserys, nuskriausti auklėtojai

Šioj mokslo įstaigoj žemesnėse klasėse buvo auklėjama ir mokoma apie 500 ir aukštesnėse klasėse (liciejuj) apie 300 mergaičių. Apylinkės žmonės man atpasakojo tą tragišką seselių pergyvenimą ir joms padarytą didelę ir neužtarnautą skriaudą. Žmonės ašarodami pasakojo, nes jie seselėms jaučia didelę pagarbą ir dėkingumą už jų pasiaukojimą auklėjant jų vaikučius, karo ir bado laikais savo paskutiniais ištekliais juos maitinant ir gelbstint nuo bado.

Vykdant mokyklos konfiskaci ją, žmonės, pastebėję, kas dedasi, ir norėjo įeiti į vienuolyną. Policija griežtai pasipriešino ir pranešė, kad vienuolyne "siaučia epidemija" ir niekam negalima į jį įeiti. Tai parodo kokius melagingus ir veidmainiškus metodus jie naudoja.

Šis neseniai įvykęs atsitikimas yra charakteringas pavyzdys, kaip naikinamos katalikų mokslo ir kultūrinės institucijos. Kiek teko patirti visoj Lenkijoj, jau uždaryta virš 300 pri vačių gimnazijų ir mažųjų seminarijų. Yra likę tik kelios vienuolių saleziečių vedamos ir, berods, pora pranciškonų išlaikomų mokyklų. Atrodo, kad ir šios dar kelios užsilikusios katalikiškos mokyklos praras laisvę.

Prie šį neteisėtą lenkų komunistų elgesį kardinolas Wyšinskis išleido savo arkivyskupijai rugpiūčio 10 d. aplinkštį, kuris rugpiūčio 19 d. visose bažnyčiose iš mokyklų buvo perskaitytas. Kardinolas šiame aplinkraštyje (jo santrauka buvo Drauge. **Red.**) išsamiai išvardina valdžios daromas neteisingas skriaudas ir iškelia neteisėtą mokslo įstaigų konfiskavimą.

Kardinolo laiškas nebuvo žmonėms dalinamas, o tik iš sakyklų skaitomas. Šis laiškas buvo kardinolo pasirašytas ir jo asmenišku antspaudu antspauduotas. Raštas padarė didelės įtakos į žmonių mases, nes daug ką tik sutikau gatvėse kalbėjo ir skundėsi, jog valdžia esanti baisi ir žiauri, kad drįsta nekaltas seseles skriausti. Valdžia į kardinolo raštą visai nereagavo ir nei spauda, nei radijas neminėjo. Taipgi valdžia nutylėjo ir katalikiškų mokyklų uždarymą bei kardinolo protestą.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

"MAŽĖJA ATLANTAS"

Vienos kartos laikotarpyje Atlantas "sumažėjo" 75 procentais. Apie tai kalba Pan American World Airways lėktuvų linija, neseniai atlikusi 100,000 kelionę skersai Atlanto vandenyną. Ta bendrovė pradėjo skridimus per Atlantą lėktuvais, galinčiais daryti 150 mylių per valandą. Antrojo Pasaulinio karo metu įgytas šioje srityje didelis patyrimas ir 1944 m., tik prieš 17 m., Pan American pradėjo pirmus sausumoje nusileidžiančius lėktuvus leisti skersai platųjį Atlantą. Dabar transatlantinės kelionės vykdomos spraus miniais lėktuvais, galinčiais nešti 161 keleivį 600 mylių greičiu ir įstengiančiais nuskristi 6,000 mylių. Esant tokiam susisiekimui, Atlantas ir kiti vandenynai labai "susiaurėjo".

A. A.

SES. MARIA BRUNONA, S.S.C.

(AGNES THERESE ENCHER)

Mūsų mylima Seselė mirė 1962 m. rugsėjo 26 d., 12:50 valandą ryte.

Velionė buvo duktė Antoinette (Naginskas) ir a. a. Joseph Encher. Į Vienuolyną įstojo iš Švč. P. Marijos Nekalto Prasid. parap., Chicago, Ill. Vienuolyne išgyveno 18 m., o įžaduose 16 m.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seserys, mylima mamytė Antoinette Encher, trys sesutės: Mrs. June Kubaitis, jos vyras Edwardas ir sūnus, Mrs. Helen Cheske, jos vyras Edwardas ir šeima, ir Therese Encher. Penki broliai: Joseph, jo žmona Mary ir sūnus, Anthony ir šeima, Christopher, Casimir ir žmona Marilyn, John ir žmona Barbara ir šeima, dėdė Casimir Naginskas, Floridoj, dėdė Dominic Naginskas, Canada, ir dėdė Peter Encher. Lietuvoj liko dėdė ir tetos.

Laidotuvės įvyks šeštad., rugs. 29 d. Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 val. ryte Šv. Kazimiero Seserų kopl., 2601 W. Marquette Rd. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Prašome gimines, Seseles, mokinius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pasimelsti už a. a. Seselės M. Brunonos vėlę.

ŠV. KAZIMIERO SESERYS

Mamytė, seserys, broliai ir giminės.

Laid. direkt. P. Bieliūnas, LA 3-3572.

Mielai KAZIMIIERAI GEŠTAUTIENEI ir jos šeimai, tragiškai žuvus jos dukrai

A. † A.

SALVINIJAI GEŠTAUTAITEI,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Darbovietės antro shifto lietuvės bendradarbės

A. † A.

ANTANAS JUSČIUS

Gyveno 7140 S. Maplewood Ave.

(Batų taisymo dirbtuvės savininkas, 2635 W. 69th St.)

Mirė rugsėjo 25 d., 1962, 7 val. vak., sulaukęs 66 m. amž. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 46 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Florence Schaults, žentas Raymond ir Evelyn Stanulis, žentas Alexander, sūnus Edward, marti Jean, 5 anūkai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Vardo Draugijai ir Chicagos Lietuvių D-jai.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette Funeral Home, 2533 W. 71st St. Laidotuvės įvyks šeštad., rugs. 29 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, sūnus, žentai, marti ir anūkai

Laidotuvių direkt. A. Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2340

Lietuvių tautos tauriausios asmenybės **Arkivysk. Jurgio Matulaičio-Matulevičiaus**

UŽRAŠAI

TRIJOSE DALYSE:

I. Užrašai: Mintys, pastabos, pastyžimai. Čia kaip tik atsiskleidžia Arkivyskupo Jurgio gilus tiesos įžvelgimas bei visiškas pasiaukojimas tarnauti Dievui, Bažnyčiai ir sielų išganymui.

II. Laiškai. Tai įvairiems asmenims rašytų laiškų ištraukos, gyvenimiškos išminties perlai, išreikšti patarimu, paraginimų ir paaiškinimų formoje.

III. Vilniuje. Žvilgsnis į Arkivyskupo kančias perneštas senojo Lietuvos sostinėje, kur Jis stengdamasis būti visiems visakuo, kad visus laimėtų Kristui, daugiausia yra nukentėjęs.

Knyga turi 220 pusl., paveikslų ir įrišta į kietus viršelius. Kaina $2.50.

Užsakymus su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

1545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.

Muzikui pedagogui

A. † A.

STASIUI NAVICKUI mirus,

dukrą Janiną ir žentą Joną Puškorius bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi losangeliečiai

čiurlioniai, Griciai, Kojeliai, Motiejūnai, Tamošiūnai

A. † A.

PAULINA KALAINIENĖ

GLEMŽAITĖ

Gyveno 3032 S. Emerald Ave. Tel. CA 5-0699

Mirė rugs. 25 d., 1962, 5:30 val. p. p. Gimė Lietuvoje; kilo iš Panevėžio apsk., Čipėnų parap., Abėjutų kaimo Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, 2 dukterys: Seselė M. Felix, kazimierietė ir Pauline Krafcheck, žentas Peter, anūkė Patricia Lennon ir proanūkas Mark, sūnus Stanislovas, marti Alice, anūkas Kalter ir kiti giminės ir draugai.

Velionė buvo amžina narė Šv. Kazimiero Vienuolyno Rėmėjų draugijos. Priklausė Tretininkų, Maldos Apaštalavimo, Amžinojo ir Gyvojo Rožančiaus draugijoms.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks šeštad., rugs. 29 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Prašome gėlių nesiųsti.

Nuliūdę: Vyras, dukterys, sūnus, žentas marti, anūkė ir proanūkas

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel. YArds 7-3401

Kavalerijos karininkui

A. † A.

JUSTINUI PLAUŠINAIČIUI mirus,

jo žmonai Marcelei, dukrelei Algidei, sūneliui Stasiukui, o taipogi Lietuvoje likusioms seserims Marcelei, Antaninai, Adelei ir broliui Broniui su šeimomis reiškiame giliausią užuojautą ir drauge liūdime.

Pusseserės: Kunigunda Orentienė, Domicelė Kriaučiūnienė, Antanina Jonynienė, Agota Gudaitienė, Anastazija Draugelienė su šeimomis ir pusbroliai — Julius Plaušinaitis ir Antanas Plaušinaitis su šeima.

Brangią JANINĄ NAVICKAITĘ-PUŠKORIENĘ su šeima ir NAVICKŲ šeimą, muzikui

A. † A.

STASIUI NAVICKUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Amžiną atilsį duok jam, Viešpatie!

Monika ir Antanas Balčyčiai

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODEENIŠKOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7 1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-0

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Vysk. V. Brizgys** išvyksta į Romą spalio 1 d. dalyvauti Bažnyčios visuotiniame suvažiavime. Kol grįš vysk. Brizgio adresas bus Via Casalmonferrato 20, Roma 4, Italy.

× **Justinas Mackevičius**, pavyzdingai tvarkąs savo Standard Federal Savings and Loan įstaigą, parėmė Tėvų Marijonų Bendradarbius, pasižadėdamas dalyvauti vakarienėje ir iš anksto nusipirkdamas šešis bilietus. Jis taip pat visą laiką remia katalikiškus ir lietuvių reikalus.

× **Balfo 3-čio sk.** valdyba Bridgeporte rugsėjo 23 d. prie Šv. Jurgio bažnyčios išdalino vokelius piniginei rinkliavai, o rugsėjo 30 d. tie vokeliai bus surenkami. Mielųjų bridgeportiečių prašome tą dieną vokelius su auka rinkėjams grąžinti. Kas negalėtų savo aukos įteikti sekmadienį, prašome ją palikti Dainos krautuvėj, 3321 S. Halsted str.

× **Šv. Kazimiero** Seserų Rėmėjų 1 skyrius rengia "Pantry shower" vietinių seselių naudai šį sekmadienį, rugsėjo 30 d. 3 v. p. p. virš Kindergarten kambario, 4541 S. Wood st. Kviečiame visus ateiti ir atnešti ką nors iš maisto. Būsite visos maloniai priimtos ir kavute pavaišintos. Lauksime gausiai atsilankant rėmėjų ir motinų, kurių vaikučiai lanko seselių vedamą Šv. Kryžiaus mokyklą.

× **Jaunimo Centro Studentų** Tautinis ansamblis, įsikūręs prieš 3 m. Jaunimo Centre, yra daug nudirbęs ir plačiai pasirodęs JAV ir Kanadoje. Šiais metais ansamblis uoliai talkininkavo LB Chicagos apygardos valdybos įrengtoje Tarptautinėje Prekybos parodoje, gražiai užsirekomendavęs meniškoje programoje. LB Chicagos apygardos valdyba, Lietuvių Studentų ansambliui pagerbti ir paremti spalio 27 d. Jaunimo Centre organizuoja parengimą - banketą. Pagerbimu ir banketu rūpinasi valdybos picepirm. prof. B. Vitkus.

× **LB Chicagos apygardos** valdybos iniciatyva, spalio 13 d. 6:30 v. v. Jaunimo Centre, Čiurlionies galerijoje, atidaroma jaunųjų menininkų meno paroda. Parodoj dalyvauja 15 jaunųjų menininkų, kurie yra išaugę tremtyje — emigracijoje ir baigę Chicagos aukštąsias meno mokyklas. Parodoje bus išstatyta 75 jaunųjų menininkų kūriniai.

× **Pearl Baniewicz**, 7147 So. Rockwell st., stambi gerų darbų rėmėja ir visų vienuolynų amžina narė, paaukojo $10 Šv. Pranciškaus vienuolyno rėmėjų seimui, kuris įvyks spalio 14 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje Bridgeporte. P. Baniewicz yra ilgametė Draugo skaitytoja ir rėmėja.

× **Alvydas Vasaitis**, buvęs muz. A. Kučiūno ir dabar prof. Vl. Jakubėno mokinys, gabus jaunuolis, paskambins Šopeno ir Bethoveno kūrinius Lietuvos Dukterų tradicinėj rudens vakarienėj spalio 6 d., 6:30 v. v. Jaunimo Centre. (Pr.)

× **NAUJAUSIOS**—Royal Safari — rašomosios mašinėlės yra geriausios pasaulio rinkoje. Visokiais raidynais. Katalogus ir informacijas gausite DYKAI, tik pranešę adresą: J. L. Giedraitis, 10 Barry Drive, E. Northport, L. I., N. Y., kuris "Draugui" žinomas, kaip sąžiningas asmuo. (Sk.)

× **Labdarių direktorių** susirinkimas įvyko sekmadienį, rugsėjo 23 d. Labdarių viloje. Buvo išrinktos dvi naujos direktorės: Petronėlė Turskienė ir Bernice Gedvilas. Direktorių pirm. kun. S. Adominas pranešė apie Labdarių namų reikalus ir, kad pelnas iš dovanoms skirto automobilio buvo $9,662.78 dol. Dėkojo visiems už pasidarbavimą. Taip pat kun. S. Adominas dėkojo Šv. Šeimos vilos rėmėjams, kurie visą vasarą darbavosi Labdarų piknikuose. Mr. Rich pranešė, kad rinkliavoj surinkta 1,500 dol. Nutarta Labdarių seimą šaukti spalio 28 d. Labdarių viloje. Pranešta, kad sega veiklus direktorius Matas Srubas. Už jo sveikatą pasimelsta. Taip pat pasimelsta už Labdarių steigėjo a. a. kun. A. Linkaus sielą.

× **Justas Lieponis**, Furniture Center, Inc., įsigijo dail. A. Tamošaičio parodoj jury komisijos atrinktą meno kūrinį—"Lai mės paukštis" ir paaukojo Č. Galerijai.

Č. Galerijos direkcija nuoširdžiai dėkoja meno bičiuliui.

× **Šv. Panelės Marijos Gimimo parapijos choras** Marquette Park savo susirinkime nutarė ruošti religinį koncertą, du parengimus, kalėdinį pasilinksminimą ir išrinko atitinkamas komisijas. Repeticijos būna penktadieniais 8:30 v. v. choro patalpoj, naujojoj bažnyčioj. Choras kviečia lietuvius rašytis nariais. Šis mėnuo yra naujų narių vajaus mėnuo. Chorui vadovauja muz. A. Giedraitis.

× **Liet. Montessori dr-jos** tradicinėje madų parodoje spalio 21 d. dalyvaus apie 20 vaikų, kuriems drabužius pasiūs adatą valdančios motinos.

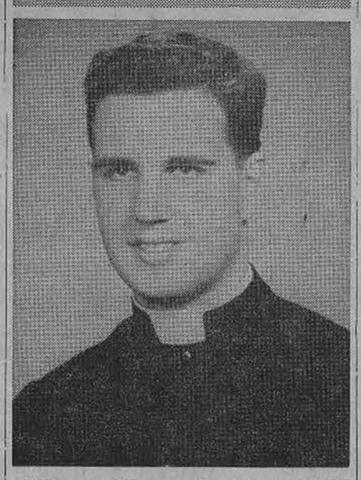

Karolis Simonaitis (Simon), 17 m. amžiaus, baigęs Quigley mažąją kun. seminariją, įstojo į Mundeleine seminariją.

× **LD Kunigaikštienės Birutės d-jos** C. Chicagos sk. valdyba spalio 7 d. šaukia nepaprastą visuotiną narių susirinkimą Jaunimo Centre. Susirinkime bus nagrinėjami buvusio suvažiavimo nutarimai, įvykstančio tradicinio baliaus reikalai ir kitos aktualijos. Valdyba maloniai prašo visas birutininkes ir šiai draugijai prijaučiančias gausiai atsilankyti. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami.

× **Bridgeporto lietuvių kolonijoje** galima įsigyti Tėvų Marijonų Rėmėjų vakarienės bilietus pas sekančius asmenis: Stella Kaulakis, 3247 S. Emerald ave., CA 5-3016; Elzbieta Samas, 3442 S. Union ave., VI 7-5073; Joana Zelvis, 3253 S. Green St., VI 2-7838 ir pas Marijoną Jaunienę, 3315 S. Emerald ave., YA 7-3158. Vakarienė įvyksta lapkričio 4 d., Sharkos valgykloje, 6301 S. 63-čia gatvė. (Pr.)

× **A. a. Petro Snarskio** 8 m. mirties sukaktį minint rugsėjo 14 d. parapijos bažnyčioje ir vienuolyne buvo atlaikytos šv. mišios, kurias užprašė žmona Anastazija Snarskienė.

Jonas ir Veronika Miciūnai

AUKSINĖ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Jono ir Veronikos Miciūnų moterystės jubiliejus

Visi džiaugiasi, minėdami kokį nors jubiliejų. Juo didesnis džiaugsmas lietuviams, kada kokį jubiliejų švenčia lietuvių šeima, išauginusi lietuviškame gyvenime veiklią jaunąją kartą ir savo gyvenimą įprasminusi krikščioniškais ir patriotiškais darbais.

Tokią auksinę šventę — 50-ties metų moterystės sukaktį švenčia **Jonas ir Veronika Miciūnai**, gyv. 4613 S. Fairfield ave., Chicago, Ill. Jų šeima jau nuo seniai yra žinoma Nek. Prasidėjimo parapijos ir lietuvių kolonijos veikloje. O jų vienas sūnus — kun. Antanas Miciūnas, MIC — yra buvęs Draugo administratorius, moderatorius, namo viršininkas, veiklus lietuvių katalikų darbuotojas, gabus žurnalistas ir parapijų vadovas.

Jonas Miciūnas yra kilęs iš Puponių km., Kupiškio par., Panevėžio apskr. Į šį kraštą atvyko 1907 m. ir pradžioj apsigyveno Oglesby, Ill. Ten ilgesnį laiką dirbo anglių kasyklose. Bet jau nuo pat savo atvykimo pradžios prisijungė prie lietuvių Šv. Konstantino parapijos, kurią aptarnaudavo lietuvis kunigas iš Spring Valley, Ill.

Veronika Šimkiūtė, kilusi iš Balniškių km., Eržvilko par., Raseinių apskr., Amerikon atvyko 1912 m. ir taip pat apsigyveno Oglesby. Čia ji, būdama žemaitė, susipažino šu aukštaičiu Jonu Miciūnu ir sukūrė lietuvišką šeimą. Jų moterystę 1912 m. spalio 1 d. palaimino kun. Antanas Deksnys Šv. Onos baž., Spring Valley, Ill.

Laiminga lietuviška šeima dar keletą metų pagyveno toj pačioj vietoj, kol 1916 m. persikėlė į Chicagą ir apsigyveno Bridgeporto kolonijoj. J. Miciūnas iki 1922 m. dirbo West Indiana geležinkelių įmonėje ,o nuo 1922 iki 1953 m. — Joslyn Manufacturing fabrike, Bridgeporte, kol išėjo į pensiją. 1926 m. jų šeima persikėlė į Brighton Parko koloniją ir prisirašė prie N. Prasidėjimo parapijos. Jų visi vaikai yra išėję šios parapijos mokyklą ir paskiau siekė aukštesių mokslų.

J. ir V. Miciūnai yra išauginę gražią šeimą — keturis sūnus ir dvi dukteris: Joną, kun. Antaną, MIC, Emiliją Struck, Adolfą, Sofiją Yerkovich ir Praną. Šiuo metu jie turi jau vienuolika anūkų. Be to, Miciūnai visą savo gyvenimą buvo dosnūs katalikiškų ir lietuviškų reikalų rėmėjai. Jie yra Tėvų Marijonų, Šv. Kazimiero seserų, Nek. Prasidėjimo seserų, Šv. Pranciškaus seserų, Tėvų Jėzuitų, Tėvų Saleziečių ir Šv. Kazimiero kolegijos, Romoje, amžini rėmėjai ir geredariai. J. Miciūnas virš 25 metų yra išbuvęs Nek. Prasidėjimo par. komiteto nariu, aktyviai visą laiką dalyvauja Šv. Vardo draugijoje.

Nors pastarųjų kelerių metų laikotarpy J. ir V. Miciūnai keliais atvejais pergyveno sunkias ligas, bet džiaugiasi jie, jų vaikai ir gausūs draugai, kad Dievas yra jiems leidęs sulaukti auksinio moterystės jubiliejaus ir tą jubiliejų atšvęsti artimųjų tarpe.

J. ir V. Miciūnai savo jubiliejinę sukaktį minės **rugsėjo 30 d.** Jų sūnus kun. Antanas Miciūnas, Šv. Petro liet. par. Kenosha, Wisc., klebonas, tą dieną 12:15 val. Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčioje, 4400 So. Fairfield Ave., atlaikys iškilmingas šv. mišias, dalyvaujant jubiliatams, jų vaikams, anūkams ir artimiesiems. Po pamaldų 2 val. p. p. Sharko's restorane, 6301 W. 63 St., sukaktuvininkai Jonas ir Veronika Miciūnai bei jų artimieji turės šeimyniškas vaišes.

Šiems nuoširdiems lietuviams katalikams, atidavusiems Bažnyčiai ir tautai daugelį savo darbo vaisių ir davusiems gražiai išauklėtų ir veiklių jų darbų vykdytojų, tenka palinkėti sveikatos, Dievo palaimos ir ilgo amžiaus.

P. S.

× **Antanas Smetona**, garsėjantis amerikiečių ir lietuvių tarpe jaunas pianistas, dabartiniu metu tęsia savo fortepiono studijas New Yorko garsiojoj Juilliard konservatorijoj, į kurią patenka tik labai gabūs, didelio talento menininkai. Prieš porą metų iš 50 pianistų, norėjusių patekti į šią konservatoriją, konkursiniu keliu buvo priimti tiktai trys pianistai, jų tarpe ir A. Smetona. Ši konservatorija paruošia garsius amerikiečių menininkus. A. Smetonos rečitalis 1960 m. Chicagoj Jaunimo Centre praėjo su nepaprastai dideliu pasisekimu. Š. m. gruodžio 8 d. Jaunimo Centre Chicagoj įvyks antras jo koncertas. Kasdieninė jaunojo pianisto darbo rutina — 6-7 v. prie fortepiono.

× **Vilniaus dienos** minėjimo rengimo komitetas maloniai kviečia Chicagos lietuvių įvairių organizacijų atstovus teiktis atvykti į pasitarimą, kuriame bus svarstomi Vilniaus dienos minėjimo įvairūs reikalai. Pasitarimas bus šį penktadienį, 7 v. v. Jaunimo Centre.

× **Chicagoje gyvenantiems** lietuviams primenama, kad Balfo 5 sk. metinė vakarienė įvyksta ateinantį sekmadienį 3 v. p. p. Marquette Hall, 6908 So. Western ave. Programą išpildys Jaunimo Centro kanklininkių ansamblis, ved. An. Kirvaitytės. Šokiams griež 4-rių asmenų orkestras. Įėjimas 2 dol. Visi maloniai kviečiami į šią vakarienę atsilankyti, paremiant Balfo šalpos darbą.

× **Namų savininkai svarstys** vis didėjančių nekiln. turto mokesčių klausimą savo narių susirinkime, kurį šaukia Nuosavybių Savininkų Susivienijimo valdyba. Šis susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 28 d. 7 v. v. Vengeliausko salėje, 4500 S. Talman ave. Adv. Charles P. Kal mokesčių reikalais padarys pranešimą, po to bus diskusijos ir rezoliucijų priėmimas. Manoma, kad diskusijos, dalyvaus ir respublikonų atstovas. Kviečiami susirinkime dalyvauti nariai ir suinteresuoti asmenys, kuriems rūpi mokesčių reikalai.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Hollywoodas Balfo seime.** Toliausiai nuo Baltimorės gyvenantieji JAV lietuviai yra Floridoje ir Californijoj. Ir ten tautiečiai kruta, Balfui lėšas telkia. Iš Floridos Hollywoodo į Balfo seimą tikrai atvyksta pirm. V. Skupeika ir ižd. J. Goodwill, o gal ir dar daugiau kas atvyks. Iš Californijos Hollywoodo savo atstovą atsiunčia direktorius A. Dabšys.

— **Sviestas ir sūris Vokietijos lietuviams.** JAV Žemės Ūkio departamentas, po didelių Balfo pastangų, pagaliau paskyrė 10,000 sv. sviesto lietuviams tremtiniams Voiketijoj. Šis sviesto davinys išplauks iš Detroito į Bremeną spalio 2 d. Jau daugelį metų Balfas negaudavo sviesto iš JAV valdžios, nes jo neužtekdavo vietos (JAV) šalpos reikalams. Yra beveik tikra, kad liet. tremtiniams gausime 42,000 sv. sūrio, kurį reikės nuvežti į Bremeną dar šiais metais, nes Vokietijos Federalinė valdžia pervežimo laivais išlaidas už Balfo važmas šiais metais dar apmoka.

—**Kazys Kučinskas**, gyv. Kingston, Pa., spalio 8 d. švenčia 84 m. sukaktį.

— **Dr. F. Jaras** paaukojo $350 Dainavos stovyklai pirkto sunkvežimio išlaidoms apmokėti.

PRANCŪZIJOJ

— **Kun. J. Petrošius**, Prancūzijos Lietuvių Katalikų Misijos direktorius, rugpiūčio pradžioje dalyvavo Romoje "Exsul Familia" kongrese, kur vadovavo atvykusiai iš Paryžiaus liet. grupei — viso 25 žmonių. Rugpiūčio mėn. pabaigoje kun. J. Petrošius buvo išvykęs į Vokietiją, kur dalyvavo lietuvių suvažiavime.

— **Kun. A. Kezys**, S. J. (iš Chicagos) liepos — rugpiūčio mėn. Paryžiaus Katalikų Institute gilino prancūzų k. studijas. Būdamas Paryžiuje aplankė žymesnius lietuvių kolonijos visuomenės veikėjus, mokslininkus ir menininkus, padarydamas nuotraukų iš jų gyvenimo, veiklos ir kūrybos. Iš Prancūzijos kun. A. Kežys toliau išvyko į Belgiją, kur išbus ilgesnį laiką.

KANADOJ

— **Kanados katalikų laikraštis** "The Canadian Register", rugsėjo 22 d. laidoj, įsidėjo mūsų mirusio kankinio arkivyskupo Teofiliaus Matulionio, nuotrauką ir Pr. Alšėno parašytą nekrologą, užvardintą "Much-persecuted Prelate Dies in Lithuania" at 89". Nekrologe paduodama arkivyskupo T. Matuliono visa biografija ir visos nuo jo kunigų įšventinimo 1900 m. kovo 17 d. Po to — kalinimai, įšventinimas vyskupu, iškeitimas į raudonuosius kalinius ir grįžimas į Lietuvą, lankymasis Amerikoj, taipogi — pas Šv. Tėvą Pijų XI, kuris raudonųjų kankinio audiencijos metu, pabrėžė, jog: "Garbė Lietuvai, davusiai pasauliui tokį didelį didvyrį". ((**B. A.**)

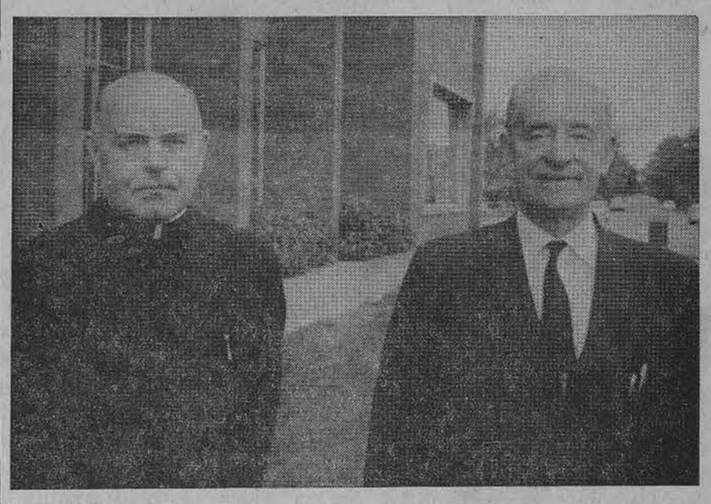

Kun. Rapolas Krasauskas, svetys iš Romos, su Jonu Simonavičium lankėsi "Drauge" ir susipažino su lietuviškosios spaudos darbais.

CHICAGOS ŽINIOS

KAIP AIŠKINTI APIE KOMUNIZMĄ

Lig šiol JAV mokytojai laikė visišką tylą mokyklose komunizmo klausimu. Dabar Chicagoje (ir visoje Amerikoje) pripažintas reikalingumas aiškinti apie komunizmą. Tačiau atsirado nauja problema, kaip dėstyti tą mokslą. Mokytojams neaišku, kokį metodą naudoti — ar mokyti komunizmo nekęsti ir prieš jį kovoti, ar istoriniu būdu aiškinti jo atsiradimą ir palikti patiems mokiniams suprasti komunizmo priešingumą demokratiniams principams. Galima tik paklausti, kaip gali komunizmo blogį suprasti mokiniai, jeigu tokį ilgą laiką patys mokytojai jo nesuprato ir apie jį nekalbėjo.

KONCERTAI PRASIDĖS LAIKU

Chicagos merui Daley tarpininkaujant, pagaliau pasibaigė Chicagos simfoninio orkestro streikas. Mero raštinėje po ilgo susirinkimo ir pasitarimo buvo sudaryta sutartis. Koncertų sezonas užtat laiku prasidės. Telieka tik surinkti reikalingą sumą pinigų apmokėti orkestro trūkumams. Meras pažadėjo orkestrui nuo 270 iki 350 tūkstančių dol. priedo. Šis pažadas įgalino streiką užbaigti.

NERAŠTINGUMAS IR PAŠALPA

Tyrimai rodo, kad aukšta pašalpos kaina yra artimai susijusi su neraštingumu. Viešosios pašalpos departamentas, ieškodamas priemonių sumažinti pašalpų skaičių, tarp kitko, ištyrė šelpiamuosius, kurie nemoka rašyti ir skaityti. Daviniai rodo, kad Chicagoje yra nuo 50,000 iki 60,000 neraštingų, atstovaujančių 51% visų šelpiamųjų. Jų neraštingumas kaip tik yra priežastis šalpos reikalingumo. Toks negali laikraščiuose rasti skelbiamų darbų, negali suprasti darbų nurodymų ir t. t. Tokiam telieka viena išeitis — pašalpa. Pašalpų nepartamentas yra susirūpinęs juos mokyti rašto ir skaitymo, kad šia problema lengviau išrištų.

SKIEPAI NUO POLIJO

Chicagos Sveikatingumo tarybos patvarkymu spalio 2 d. bus pasiųsta vežiojamoji skiepijimo stotis prie 4518 W. 63 St., kuri čia per 5 dienas nemokamai duos skiepus prieš poliją. Skiepijimas vyks nuo 10 val. ryto iki 4 val. p. p. Skiepijimą atliks gydytojas, padedamas 2-jų gailestingųjų seserų. Ateidami skiepytis jaunesni kai 18 m. amžiaus turi būti su savo tėvais.

LIAUDIES IR PIŪTIES ŠVENTĖ

Chicagos miestas kreipiasi į įvairių tautybių organizacijas, kviesdamas atsiųsti atstovus šį penktadienį, rugs. 28 d., 8 v. v. į Miesto tarybos namą dalyvauti susirinkime, kuriame bus aptariamas pasirengimas metinei Chicagos Liaudies ir Piūties šventei, įvykstančiai lapkričio 10-11 d. prie Navy Pier. Ten bus įrengti tarptautinis bazaras, kavinė ir įvairių tautų meno kūrybos paroda. Tautiniais drabužiais apsirengę šokėjai, daininikai ir muzikantai linksmins publiką savo tautų dainomis, šokiais ir muzika. Reikia tikėtis, kad lietuviai, kaip visada, taip pat gražiai pasirodys.

Montessori dr-jos surengtose St. Vaišvilienei išleistuvėse draugijos narės, spaudos atstovai ir svečiai. Prieky sėdi iš k. į d.: dail. A. Varnas, D. Petrutytė, St. Vaišvilienė, M. Varnienė, prof. dr. V. Tumėnienė ir dr. Monstavičienė. Nuotr. Vl. Juknevičiaus

Lietuvos knygų rūmų Jeigu saugykla